

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Péntek, 1935. október 18.
232. szám

A királyváró ország

Az olasz—abesszin frontok körül zajló világpolitikai események elterelik az európai népek figyelmét arról a nagy történelmi kalandról, melynek izgalmas eseményei most zajlanak Görögországban. Tudjuk, hogy Kondilis tábornok magához ragadta a legfelsőbb államhatalmat, hogy katonai diktatura útján fékezze meg a minduntalan felzavargó szélsőséges köztársaság-pártiakat és ilymódon teremtsen lehetőséget az egykori uralkodócsalád visszahozatalára. Kondilis kijelentette, hogy nem akar uralkodói jogokat bitorolni: egvedüli célja a görög monarchia visszaállítása és az anarchia tönkrezuzása. Ez a velős és tiszteletreméltó program alapja a nagy kalandnak, melyre nem figyel eléggé Európa népe, csupán nagy intrikusa, az „agg krétai”, Venizelos.

Nem titok, hogy az olasz—angol feszült diplomáciai viszony érlelte ki Kondilis számára a helyzetet a restaurációs kísérlet végrehajtására. A nagy körültekintéssel operáló angol diplomáciának nagy szüksége van rá, hogy ne a fascizmussal rokonszenvező republikánus, vagy diktatórikus kormányforma uralja az aegai tengert, hanem az az alkotmányos kormány, amelynek államfője történetesen Londonban időzik, önkéntes száműzetésben. A görög uralkodócsalád és az angol királyi familia között a szoros rokoni kapcsolatok közismertek és kétségtelen, hogy az angol külpolitikát legalább úgy érdekli a Földközi-tengeri flotta ügye, mint Kondilis kísérletét, hogy Görögország tengerileg oly fontos stratégiai terepét az angol érdekek baráti földjévé varázsolja át. A királyát váró ország élére már egyszer megkisérlették, hogy egy angol főnemes, bizonyos lord Byron kerüljön, ki a klaszikus Hellas kék egéről és a hellén szabadságjogokról álmodozott, hogy ott pusztuljon el a tragikus görög földön, mocsárlázba. Kérdés, hogy hogyan boldogult volna azzal az országgal, amelynek népe feledte régi érenyeit, hogy a „greca fide — nulla fide” jegyében az örökös ellenzéki mozgalmak gyulékony táptalajává válják. Venizelost az ország mentalitása termelte ki a nép minden sajátos jellegzetességével s hogy sikerült letörni a krétai véres forradalmat, még ma sem jelenti azt, hogy valóban egyszer s mindenkorra megbizhatóvá lett a mai Hellas népe.

Még nem repült fel az a bizonyos repülőgép, amely a croydoni repülőtérrel viszi el a görög félsziget felé az új görög államforma trónjára visszahívott uralkodóját, de kétségtelen, hogy ennek a repülőgépnek hajtóerejét a Downing-Street erői szolgáltatják, tehát nem késleltethetik soká indulását sem a párisi venizelisták, sem az athéni köztársaság-pártiak uccái zavargásai. Mialatt tehát távol Keletafrikában egy többezeréves monarchia trónját veszélyeztetik az új világpolitika áramvonalainak alakulásai, — ugyanakkor egy ugyan-csak többezeréves európai ország trónszékét építik a görög földön Kondilis katonái ugyan-egy ok: az olasz—abesszin konfliktus miatt. (J.)

Anglia visszautasította Laval békejavaslatát

Megbukott Laval béketerve — Az abesszin csapatok súlyos veresége az eritreai fronton — Hatalmas offenzíva készül Ogaden-tartományban — Európai háborútól félnek az olasz diplomáciai körökben — Az angol flotta nem távozik a Földközi-tengerről

Súlyos akadályok a megtorló intézkedések előtt

Az angol-olasz háború réme egyre jobban előreveti árnyékát és nincs nap, hogy az angol-olasz viszony egyre fenyegetőbb elmérgesedésének útja tovább ne haladna egy lépéssel. Londoni jelentés szerint a párisi angol nagykövét megbízást kapott kormányától, közölje Lavallal, hogy a Földközi-tengeren történő angol flottakonzentrációnak rövidesen érezhető hatásai lesznek. A feltűnést keltő közlést Párisban nagy megdöbbenéssel fogadták, mert ez arra mutat, hogy Anglia hallani sem akar béketárgyalásokról és nyilegyenesen halad előre azon az úton, amely az Olaszországgal való konfliktushoz vezet. Egyébként a Reuter-ügynökség párisi jelentése szerint Clark angol nagykövét tegnap este nyolc óra után jelent meg Laval miniszterelnök előtt, akivel részletesen ismertette az angol kormány választát. Kiszivárgott hírek szerint az angol választ ebben az egy szóban lehet összesűriteni: „Lehetetlen”. A francia miniszterelnök az angol nagykövét távozása után azonnal az olasz követet fogadta és azzal tárgyalt hosszasan.

Az angol követ visszautasította Laval javaslatát

A késő esti órákban elterjedt hírek szerint az olasz követ Mussolini választát nyújtotta át, amely részletesen kifejezi a Duce elgondolásait Laval béketörekvéseit illetően. Az angol követ és Laval tanácskozásairól nem adtak ki hivatalos közleményt. Ennek ellenére közismertté vált, hogy az angol követ közölte Lavallal, hogy

Anglia nem tehet eleget annak a kívánságnak, hogy megerősített hajóegységeit a Földközi-tengerről visszavonja.

Ez már annál is inkább lehetetlen, mert Anglia úgy érzi, hogy fokozottabb mértékben kell a Földközi-tenger biztonságára ügyelnie.

Franciaország válaszulon

A Daily Telegraph jelentése szerint a francia közvélemény egy része még az Angliával való együttműködés felé hajlik, de Laval miniszterelnök szívesebben folytatná az együttműködést Olaszországgal, még

az Angliával való nyílt szakadás árán is, ami a Népszövetség összeomlását jelentené.

Laval ugyanis meg van győződve arról, hogy Franciaország számára a biztos béke fontosabb a népszövetségi egyezménynél.

A londoni News Chronicle szerint Londonban mindjobban kialakul az a meggyőződés, hogy az angol—francia nézeteltérések annyira megérették, hogy Franciaországnak sürgősen döntenie kell, hogy teljesíti-e a népszövetségi kötelezettségeit.

A római diplomáciai körökben nem titkolják azt az aggodalmat, hogy a viszonyok

mostani elmérgesedése nagyon könnyen európai háborúhoz vezethet.

Az olaszok nem hajlandók elfogadni azt az angol követelést, hogy Olaszország üritse ki a már elfoglalt abesszin területeket, már csak azért sem, mert az Adua körüli harcokban átpártolt tigreji bennszülöttek az olaszok kivonulása esetén nagyon rossz sorsra kerülhetnek. Az abesszinek ugyanis az utolsó szálig felkoncolnák őket. Így az olaszoknak morális kötelességei is vannak Abessziniában.

Párisi értesülések szerint az angol kormány állítólag parancsot adott volna, hogy flottája az egész Földközi-tengerről és a Vörös-tengerről vonuljon vissza Gibraltárba. Ezután már Mussolininál várják a hír szerint az angolok, hogy minimális követeléseit jelölje meg.

Ezzel szemben Londonból azt jelentik, hogy az angol flotta mindaddig nem mozdul el a Földközi-tenger különböző partjairól, amíg Olaszország csapatai abesszin földön tartózkodnak. A lapok azt a feltűnést keltő hírt közlik, hogy a westminsteri herceg, aki jelenleg jachtjával Kairóban időzik, kijelentette volna, hogy meg akarja látogatni Abessziniát.

Aggodalom Genfben

Népszövetségi körökben aggodva kérdezik, vajjon Anglia nem alkalmaz-e katonai megtorlást abban az esetben, ha a gazdasági bojkott nem járna kellő eredménnyel Olaszországra nézve. A Daily Express azt írja, hogy az alsótíz három napos külpolitikai vitájában Baldwin miniszterelnök és Hoare külügyminiszter be fogja jelenteni, hogy Anglia nem készül katonai megtorlásra Olaszország

ellen, sem pedig az olasz kikötők, az olasz flotta és az olasz hadsereg megtámadására, de ez nem jelenti azt, hogy a gazdasági megtorló intézkedések erélyes keresztülvitele nem vezet majd fegyveres összetűzésre. Konzervatív irányban erős nyomást gyakorolnak abban az irányban, hogy jelentse ki a kormány, hogy nem hajlandó olyan politikát támogatni, amely háborúhoz vezet. Ugy tudják, hogy a kormány részéről ilyen ígéret nem fog elhangzani.

Olaszország a legvégső erejéig fog védekezni

Az olasz mértékadó körökben egyáltalában nem biznak a békeközvetítés sikerében. Általános az a meggyőződés, hogy Anglia tengeri zárlatot akar életbeléptetni Olaszország ellen. Már csak abban reménykednek, hogy talán majd a Vatikán békéltető lépése vezet sikerhez. Minél erősebb azonban a megtorló intézkedések harapófogója, annál erősebbre kapcsolódik Olaszországban a nemzeti ellenállás egyöntetű akarata.

Olaszország a legvégső erejéig fog védekezni.

Döntő fordulat előtt a nemzetközi helyzet

Olaszországhól újabb csapaterősítések indultak Afrika felé és az olaszok Délolaszország partjait is megerősítik. A csapatokat nagyrészt a Brennről vonták el. Londonban úgy tudják, hogy ez a hír Franciaországban nagy megdöbbenést keltett, mert Olaszország magára vállalta Ausztria védelmét és ez volt annakidején az olasz-francia barátság főfeltevétele.

Párisban, Londonban és Rómában megbuktak Laval miniszterelnök békétörvényei.

és az angolok magatartása ezekután még merevebbé vált. Az angol sajtó véleménye szerint a nemzetközi helyzet ismét döntő fordulat előtt áll. Most kell ugyanis eldőlni Genfben, hogy Franciaország kit választ: Angliát vagy Olaszországot.

A népus a megtorló intézkedésekről

A népszövetségi határozat, amely az olaszellenes gazdasági rendszabályokat kimondotta, Abessziniában nem keltett nagyobb hatást. A népus kijelentette, hogy a gazdasági megtorló intézkedésekhez nem sok reményt fűz és nem hiszi, hogy Olaszországot ezek a rendszabályok a háború további folytatásától visszariasztanák. Arról pedig — mondják Addis-Ábebában — hogy a zárlat az olasz hadjáratot lehetetlenné tenné, szó sem lehet.

Míg a kisantant és a skandináv államok, valamint Oroszország, Törökország, Belgium, Hollandia egységesen állnak az angol front mögött, addig Franciaország, Lengyelország és a többi államok kitérnek a döntések elől. A két front az államok egészen új csoportosulását mutatja. Franciaország a látszat szerint legalább hétfőig ki akarja húzni a döntést, mert minden nap nyereség Laval számára.

A Daily Mail Abessziniában tartózkodó tudósítója ebben a kérdésben hosszabb beszélgetést folytatott a népus legbizalmasabb környezetéhez tartozó egyik előkelőséggel, aki kijelentette, hogy Haile Selassié véleménye szerint az összes megtorló rendszabályok helyett többet jelentene, ha Anglia megfelelő lépéseket tenné. Az abesszin hadvezető-

ség szerint két angol hadihajó elvégezhetné mindazt a munkát, amit a Népszövetség elvégezni nem tud. Két angol hadihajónak kellene a Szezei csatorna előtt felállni és azt elzárni. Ebben az esetben Olaszországnak nem lenne más lépése, mint vagy beszüntetni a háborút, vagy nekimentani Angliának. Mivel arról, hogy Anglia megtámadását vállalja Olaszország, ezer és egy okból szó sem lehet, az abesszin felelet szerint csak ez az egy módja annak, hogy az ország a háborútól megszabaduljon.

Szófiából jelentik: Bulgária genfi megbízottjai hallgatóság megszavazták Genfben az olaszország-ellenes javaslatokat, de Bulgáriában hangoztatják, hogy a megtorló intézkedések végrehajtása erősen érintené az ország gazdasági helyzetét, mert Bulgária kivételének 25 százaléka Olaszország felé irányul. Ugy tudják, hogy a bolgár kormánynak az az álláspontja, hogy a megtorlás alkalmazása következtében szenvedett kárért a Népszövetségtől kér kárpótlást.

Kártalanítják a szankciókhoz csatlakozó államokat

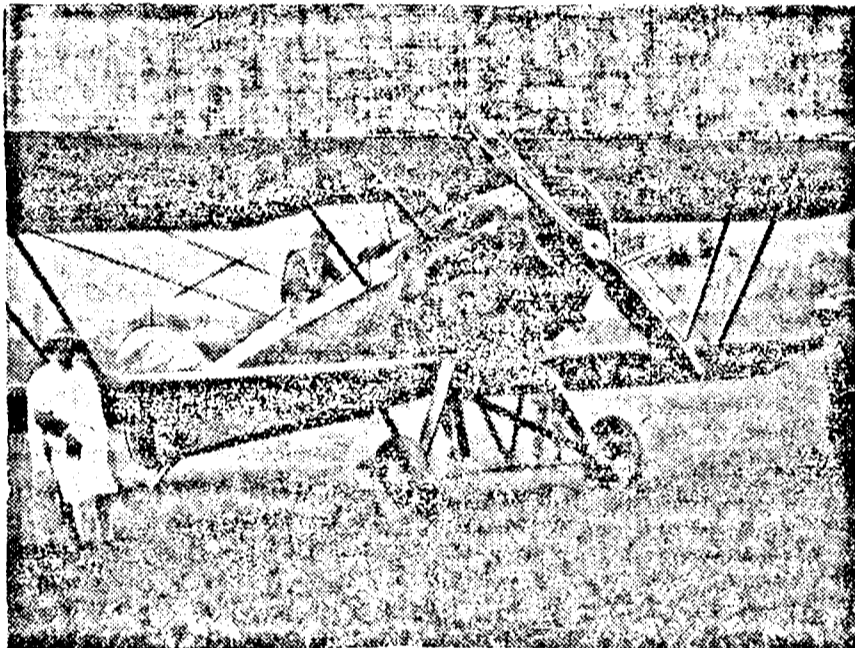
A büntető rendszabályok kérdésével foglalkozó értekezlet gazdasági bizottsága ma folytatta az Olaszország ellen alkalmazandó be- és kiviteli tilalmak kérdésének tárgyalását.

Nehézségek merültek fel az olasz áruk átvételének megtagadása körül.

A lengyel kiküldött kijelentette, hogy kormánynak ilyen súlyos következményekkel járó intézkedések jóváhagyása előtt, valamennyi körülményt pontosan kell ismernie. Őva intet-

te a bizottságot, hogy túlmerev formulákat fogadjon el, amelyek esetleg a kívánttal éppen ellentétes hatást eredményeznének. A megkötött szerződések felfüggesztésének gondolata ellen állást foglalt és rámutatott arra, hogy ennek a pontnak teljesítése súlyos nehézségeket okozna Lengyelországnak.

A lengyel kiküldött ezután állításának igazolására konkrét esetet hozott fel. Az egyik lengyel hajóstársaság ugyanis nemrég egy



Robinson abessziniai néger repülőparancsnok gépe

amellyel naponta nagy magasságban berepüli az olasz hadállásokat. Mint ismeretes, Robinson Amerikából a harlemi négerkezdeményezésére és repülőgéppel szerződött a népus szolgálatába, hogy megvédje fajtstvéreit az olasz repülő-támadások ellen.

Minden kedden...

Irtó: ROGER RÉGIS

Antoine Janin minden reggel, ha felébredt, ezeket kérdezte önmagától:

— Milyen nap is van ma? ... mit kellene csinálnom, hogy egy kis pénzt keressek?

A második kérdésére jóval nehezebb volt a válasz, mint az elsőre. Ha valaki huszonnyolc éves koráig soha semmit sem dolgozott, hanem a vágyonából élt, mihez kezdhet, ha egy tőzsdéspekuláció egész vagyonát elnyelte, ha nincs valamire való összeköttetése, csupa bárokban és löversenyterén szerzett barát és minden reménye egy gazdag, vén nagybácsi, aki kitűnően bírja magát és nem hajlandó meghalni?

Ma éppen kedd volt, amikor a tisztitóból a mosnivalóért küldeni szoktak. Antoine eddig sose törődött az élet ilyes prózai mozzanataival, ez az inasának dolga volt. De most már nem volt inasa, akinek hiányát ugyan nem nagyon érezte, mert a lakás minden csak valamit érő darabja a zálogházba vándorolt, így hát könnyen ment a takarítás. De mégis kicsit kínos volt, hogy ő maga fogadja azt az alig huszéves, barnaszemű, vöröseszőke, nagyon csinos, pisze lányt a mosódából, hogy ő maga adja át a mosnivalót! ... a selyemingek, pizsamák halmaza már régen hiányzott a szekrényekből, csak a selejtes, foszladozó alsónemű maradt. Az a kicsike ki fogja nevetni, barna szemű, ugysis olyan csufondárosan nevetőketintetű ...

Már csengetést és egyetlen megmaradt szép pizsamájában szaladt ajtót nyitni. Nagyon csinos, fehér-

vászonköpenyes fiatal lány állt az ajtó előtt, nagy lapos, csukott kosárral.

— Jó napot nagyságos ur!

— Jónapot, kisasszony! — felelte Antoine — pontos, mint mindig ... — Bevezette a kicsikét, aki otthonosan rakosgatta ki az asztalra a magával hozott frissen mosott ruhaneműt. Antoine-nak igaza volt, a kicsike nagyon csinos volt abban a fehér vászonkabátban, rózsás, hamvas arcával, mintha maga is azon frissen mosva-vasalva került volna ki a mosódából. És ugylátszott, nemcsak csinos volt, de jószívű is, mert láthatóan szánakozva és résztvevően rakosgatta ki a foszladozó ruhaneműt, lyukas harisnyákat.

— Már nem sok mosást bírnak ki! — sóhajtott.

— Pedig bajosan pótolhatom, — nevetett cinikusan Antoine — még a betevő falatra is alig van pénzem, nemhogy selyemingre.

— Persze, persze, — csóválta fejét nagykomolyan a fiatal leány — mi a mosódában az ilyesmit tudjuk, bennünket nem lehet félrevezetni; akárhogy játsszák is a nagy uraságot, a mosnivalóból mingyárt tudjuk, kinek hogy áll a szénája! ... A nagyságos urról is tudtuk, hogy baj van, a sok finom, drága selyem alsóneműnek híre sincs!

Nevetett, olyan édesen, hogy Antoine nekimelegedett és vele nevetve szólt:

— Hát ha már ennyire vagyunk, minek ez a sok ceremónia! ... Sose nagyságos urazzon, mondja csak egyszerűen, Antoine ur!

— Miért ne, ha Antoine ur ugy kívánja! De akkor tesék engem is csak Flórának nevezni, így aztán bátrabban is beszélék, tetszik tudni, a nagy-

ságos urral nem mertem volna, de Antoine ur, az más! ... Így sokkal ... sokkal jobb!

— Miért?

A szép leány nem felelt, csak mélyen elpirult, mint akit rajtakaptak és nagy zavarában szaporán pislogott. Puha, meleg, piros szája olyan szélesen mosolygott, hogy hamvas arcoskájára gődröcskék mind eltűntek. Antoine ostobe lett volna, ha ezt nem érti. De nem volt ostoba. Atkarolta a kicsikét, odahajolt:

— Flóra, fleurette, kis virágom!

És Flóra nem huzódott el.

Maidnem félévig tartott az idill. Ez a szép szerelmi kaland Antoine-ra az újság ingerével hatott, mert először érezte, hogy tisztán önmagáért szeretik. Alig várta a keddi napokat, amikor Flóra becsengetett, az egész hét e várakozás jegyében telt el.

A nyarat pénz híján Párisban töltötte, de október első napjaiban, egy keddi napon így szólt Flórához:

— Sürgőnyt kaptam, el kell utaznom, angyalom!! Pár nap múlva visszajövök.

Következő kedden Flóra újra becsengetett. De ezúttal nem a kedvese nyitott ajtót, hanem egy hosszú, unalmasan ünnepélyes ábrázata, korrekt magatartású inas.

— Tessék bejönni, kisasszony! ... A nagyságos ur már utasított, hogy átadjam a mosnivalót — és átadta az új selyemingeket, finom harisnyákat, drága pizsamákat. Az okos Flóra megértette. A gazdag nagybácsi végre meghelt Antoine örököt. Vagyis megint „nagyságos ur” lett.

nagyobb gőzhajót rendelt egy olasz gyártól. A rendelés egy részét már ki is fizették. Már most mi történék, ha Lengyelországra is kimondanák az Olaszországból való behozatal teljes tilalmát.

Olaszország ebben az esetben Lengyelország révén egy elsőrendű modern hajó tulajdonosa lenne.

A gazdasági rendszabályokkal kapcsolatos rendszabályokat tárgyaló albizottság befejezte általános vitáját. A bizottság kártérítési rendszert dolgoz ki, amelynek keretében

új piacokat igyekeznek teremteni ama államok javára, amelyek a zárlat alkalmazása során áldozatokat hoznak.

Később clearing pénztárat is létesítenek, hogy hitelt bocsássonak a támogatásra szorult államok rendelkezésére. A határozatok kidolgoztatása céljából szövegeztető albizottságot küldtek ki, amely már megkezdte a munkáját.

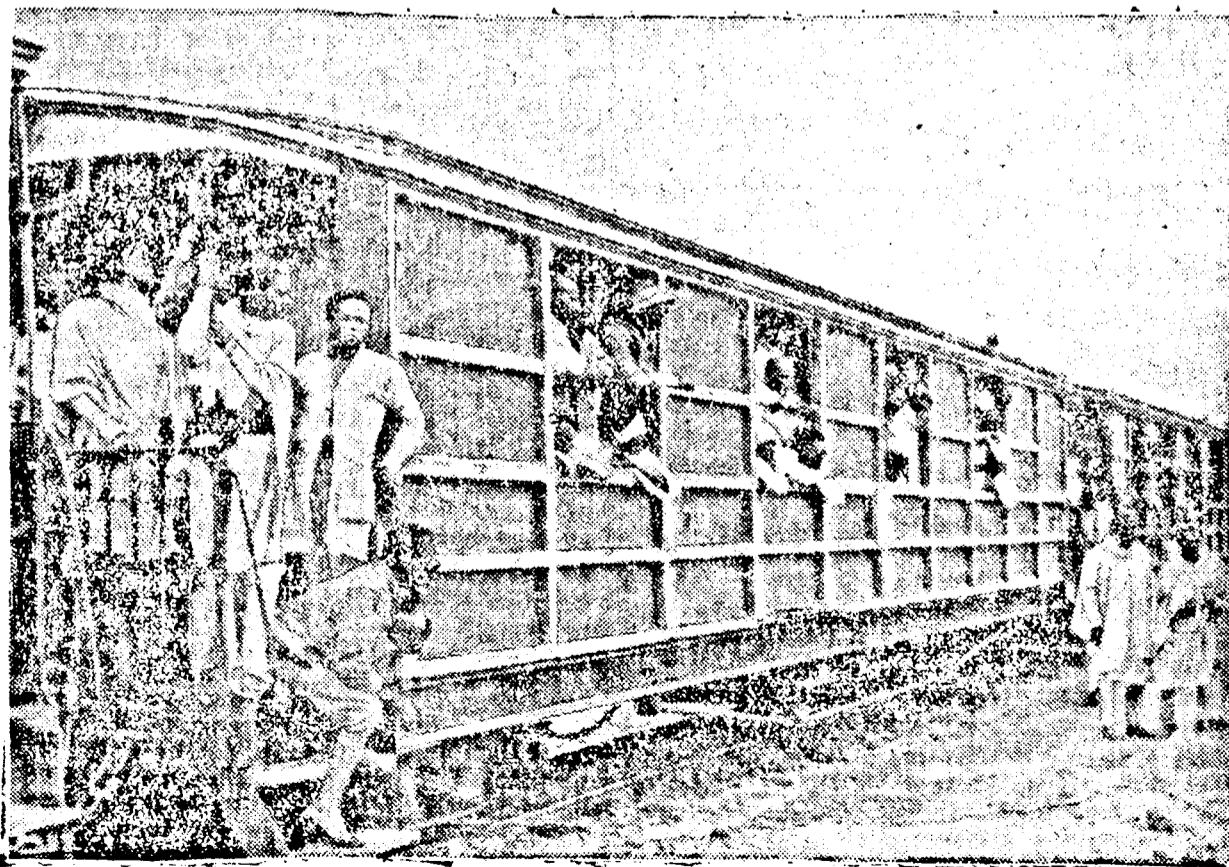
Öldöklő harcok árán előrenyomul az olasz hadsereg

A keletafrikai küzdőtéren új események vannak készülöben. Az angol sajtó és az angol távirati ügynökségek hatalmas offenzíváról irnak, melyet az abesszin csapatok indítottak délen Ogaden tartományban. Ezzel szemben abesszin hivatalos körök cáfolják az offenzíva hírét. Állítólag a négus azt szeretné, ha a csapatok visszavonulnának és csak akkor mennek majd át támadásba, ha az olaszok meglehetősen távolságban lesznek operációs bázisuktól. Ras Kassa, Amhari tartomány kormányzója, egyesítette csapatait Ras Széjum seregével. Ras Széjum egyébként visszavonul az olaszok elől és hadserege már átlépte a Takazze folyót, ahol megerősített állásokban várja az olaszokat, akik Adua és Makallé között már igen nagy távolságra nyomultak előre. Az északi fronton nagy abesszin csapatösszevonások vannak folyamatban. Az abesszinek nem gondolnak offenzívára hanem guerilla-harcokban próbálják kifárasztani az olaszokat és szárnyaikat nyugtalanítani.

A négus tegnap ötvenezer katona felett tartott szemlét. Ezt követően véres incidensek játszódtak le. Ugyanis a tartományokból a fővárosba csődült vad törzsek katonái szesz kaptak, amelytől lerészegedtek. A katonák verekedni kezdtek és csakhamar valóságos harc fejlődött ki, amelynek számos halottja és sebesültje volt. A verekedésnek csak a sorakatonaság közbelépése vetett véget.

A négus egyébként parancsot adott Ras Széjumnak, hogy igyekezzen visszanyomni az olaszok jobbszárnyát és visszafoglalni Akszumot, miután a szent város el este mélyen megrendítette az abesszin lakosságot, Ras Széjum és rokonai között éles családi viszály tört ki. A rokonok ugyanis arra akarták rábírní a herceget, hogy pártoljon át az olaszokhoz.

Abesszin csapatszállítás az Addis-abebai—dzsibuti-i vasútvonalon



mert az édeskés fogpaszta hatása nem kielégítő. Nekik az erősen illatos és frissítő NIVEA fogpaszta kell. Ez eltünteti igazán a kellemetlen dohányos szájszagot és biztos üdítő hatása van.

NIVEA

FOGPASZTA

Csak Lei 22.— a nagy tubus.

felderítő szolgálatokat és ezek során mélyen behatolnak Abessziniába. Makale környékén jelentékeny ellenséges erők gyülekezését figyelték meg. Itt a repülőket heves tüzelés alá vették, de azok kivétel nélkül sértetlenül tértek vissza. A front többi részéből nincsen semmi érdemleges jelenteni való.

Az abesszin törzsfőnökök behódolása tovább tart

Graziani tábornok, az eritreai olasz csapatok főparancsnoka Olasz-Szomáliából kiinduló támadása két nagyon fontos célt szolgál. Egyrészt, hogy mielőbb elérje a djibuti—addis-abebai vasútvonalat, másrészt pedig, hogy lehetőleg tegye az Angol-Szomáli kikötőkből az Abessziniá irányába való fegyver- és lőszerszállítást. Graziani tábornok négy hadosztállyal, két bennszülött és két olasz hadosztállyal kezdte meg a támadást, de rendelkezésére áll több mint 200 könnyű tank és ugyanennyi bombavető repülőgép.

A főparancsnokság jelentése szerint az abesszin törzsfőnökök behódolása még tovább tart. Szerdán is újabb abesszin-törzsek jelentek meg főnökeik vezetésével az olasz csapatoknál. Köztük Fitautari, Medidi Ugura, Ambaudani törzsfőnökök. Az abesszin katonákat a hadszíntér mögé szállították, ahol néhány hétre megfigyelőbe helyezik azokat. A Danakil felé tovább tart az olaszok előnyomulása. Guksa herceg csapatait az olasz főparancsnokság modern fegyverzettel látta el és a harcok örömmel küzdenek tovább most már Abessziniá ellen, az olasz zászlók alatt.

Fejedelmi rang az álpártolásért

Rómából jelentik: Adigratban ma festői szertartással Tediez Haile Selassie Guksa herceget Tigre tartomány rasává kiáltották ki és a csapatokat feleskették az új fejedelmre. Előzőleg de Bono tábornok fogadta a törzsfőnököt és a főpapok hódolatát, majd polgári biztost nevezett ki az ország gazdasági és népjóléti ügyeinek vezetésére. Ezután következett a szertartás, mely alatt kivulladtak az örömtűzek az Adigrat körüli magaslatokon.

Az abesszin hadsereg sikertelen támadása

A Paris Soir-nak jelentik az eritreai harctérről: Az etiop hadsereg tegnap sikertelenül megkísérelte a Sehib-folyón az átkelést. Éjszaka az abesszinek lándzsákkal és törökkel indultak rohamra az olasz állások ellen, de a gépfegyvertűz megtörte a támadást és az abesszin csapatok legnagyobb részét lekasabolta. Több mint száz abesszin harcos fogásba került.

Graziani tábornok elhatározta, hogy közvetlenül az Angol-Szomáli délnyugati határal mentén nyomul előre, bár ez az út valamivel hosszabb, de ennek az az előnye, hogy elkerül a sivatagi utat és csapatai járható területeken haladnak, ahol főleg idegen letelepedettek birtokai vannak, ahol állattenyésztéssel foglalkoznak és így az élelmezési ellátás is sokkal megoldhatóbb, mint a másik, rövidebb úton. Az utvonal, amelyet Graziani tábornok kiválasztott, Djidjuga felé vezet, amely szintén fontos pont harcászati szempontból. E mögött tekszik Harrar városa.

Merénylet!

Bucurestiben egy, a mai időkre jellemző, büntügyi vizsgálatot fejeztek be. A szereplők ország-szerre ismert személyiségek, ugynevezett vezérpolitikusok, akikre tömegek hallgatnak. Az egyik: Madgearu Virgil volt pénzügyminiszter, a másik: D. R. Joanitescu volt munkaügyi miniszter. Éveken át egy fronton küzdöttek, de a politikai érdekek árja elsodorta egymás mellől a két vezért, az egykori bajtársak ellenfelekké, sőt — ellenségekké váltak. S ebből az ellenségeskedésből keletkezett az a furcsa politikai bűntény, amelynek vizsgálatát a mai napon fejezte be a bucuresti-i vizsgálóbíró.

Pár hónapja történt, Madgearu Virgil volt pénzügyminiszter bűnvádi feljelentést tett D. R. Joanitescu ellen, aki jelenleg a valachista párt egyik vezére s akit nem kevesebbel vádolt, mint-hogy megakarja gyilkoltatni. Tanuképpen egy Mohl nevű soffört jelentett be, akinek autójában együtt utazott volt bajtársa mostani pártjának egyik ágensével együtt. A sofför kihallgatta a beszélgetést és megállapította, hogy D. R. Joanitescu felbuzgatta a Stefanescu Maciuca nevű ágensét, tegye el Madgearu láb alól. Ezt állítja feljelentésében a volt pénzügyminiszter, akinek beadványa nyomán a büntügyi hatóságok vizsgálatot indítottak. Kihallgatták Joanitescut is, aki kijelentette, hogy augusztus elején, amikor az állítólagos beszélgetés lefolyt, éppen Norvégiában nyaralt. A volt munkaügyi miniszter vallomásaiban „báb”-nak titulálta egykori barátját és közölte, hogy amikor a hír fülebe jutott, ő maga tette meg a szükséges intézkedéseket, hogy pártjának hívei őrizték Madgearut, nehogy — Isten mentse — valami baja történjen...

Vallomást tett ebben az ügyben mindenki, akinek valami köze is volt hozzá. Egy tanu, aki a beszélgetésnél jelen volt, leszögezte, hogy rossz tréfáról lehet szó, mert soha senkinek sem jutott eszébe merényletet elkövetni Madgearu Virgil ellen. Ugyanezt állította a többi tanu is és a bucuresti-i vizsgálóbíró most azzal a konkluzióval zárta le az aktákat, hogy semmiféle bizonyíték nincs arra, hogy a pénzügyminiszter feljelentésének állításait, az eljárást tehát meg kell szüntetni és az iratokat elhelyezni az írártár porosodó aktái közé. A nagy szenzáció tehát végetért, a merényletből — rossz tréfa lett...

De ezt az ügyet a fővárosi sajtó részéről hatalmas cikközön kísérte. Az egyik párt sajtója nagy riportokban számolt be a leleplezett gyilkossági kísérletről, az ellenpárt megfelelő erővel tónusban visszautasította a súlyos vádat és napokon keresztül egyebet sem lehetett olvasni az érdeklő párt-sajtóban, mint a Madgearu-merénylet pro. és kontra-részleteit...

A mai telfűtött atmoszféra hü tükörképe ez az immár befejezett bűntény. Ha egy politikusnak régen, hasonló bejelentést tettek volna, bizonyos, hogy gunyosan legyint egyet, esetleg néhány szatirikus mondatban aposztrofálja ellenfelét. Majd kedélyesen kijelenti az izgatott hirhozónak:

— Köszönöm fiam, hogy ennyire aggódsz érttem, itt van száz lei, igyál este pár liter bort az egészségemre...

Este kedvenc klubjában mosolyogva meséli el az esetet. Ma a politikai pártállások különbözősége nem akadémikus vitát, hanem — gyűlöletet jelent. A lapokban folyton olvassuk — nemcsak itt, hanem az egész világon — hogy ebben vagy abban a városban, vagy országban merényletet követtek el egyes politikuskok ellen, lelőtték, megleszték és leszúrták, bombát dobtak lakásába, megtámadták, leütötték, esetleg elrabolták és így tovább...

Ma nem lehet csodálkozni azon, ha a politikus ilyen hirre megriad és rendőrségért, ügyészségért kiált, mert sohasem tudhatja, hogy a látszólag groteszk tréfa mögött nem húzódik-e komoly valóság, hogy egy elejtett szó nyomán nem dördül-e el a revolver, amely emberéletet olt — a politikáért...

Marosi

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-vel!

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regala Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókkiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

Egy hóra — 70.—

Negyedévre — 210.—

Félévre — 420.—

Egy évre — Lei 840.—

Külföldre havonta 50.— Lei-jel több.

HÁROM CSAPÁS...

A fagy, a szárazság és a szőlősgazdákat sújtó rendeletek mérték súlyos csapást Arad-Podgoriára

Szomorú szüret Arad-Podgorián — Regálti borajánlatok és regálti szőlők tömege Aradon

Félmillió szőlőbirtokos és kétmillió szőlőmunkás sorsa...

Az arad-podgoriai szőlők csendesek. Ott is, ahol még folyik a munka, ahol a szüretet még nem fejezték be, csak ritkán harsan fel ének, a szőlőket csak ritkán tölti be a hagyományos szüreti dal: mintha a szüretelő lányok is éreznék annak a válságnak nyomasztó hatását, amely erre a vidékre nehezedik.

Ha régen, esztendőkkel ezelőtt időszerű volt a színes és hangulatos szüreti riport, akkor ma ennek valóban nincsen helye. Ha régen elsősorban romantikus hangnemben azt vázolták, hogy miképpen jönnek a dusan megrakott puttonyokkal a munkások a kolnákhöz, ha azt írták le, hogy miképpen préselik a szőlőlőből a mustot és a szüretnek valóban regényesen érdekes jellegét igyekeztek visszaadni, ma, a jelenlegi körülmények között ennek nincs helye. Ma mindennél, a hangzatos szavaknál is fontosabbak a tények és az adatok: annak megállapítása, hogy mennyi szőlő és milyen minőségben termelt az Arad-Podgorián és háttározott állásfoglalás: az értékesítés érdekében mi a teendő?

Egy kiváló szakember véleménye

Ezeket a problémákat taglalta az Aradi Közlöny néhány napon át folytatott cikksorozatában és most az ideai szüretre vonatkozóan egy kiváló ghioroc-i szakember megállapításait és véleményét közöljük:

— Az ideai termést tudvalevőleg két nagy csapás sújtotta: a tavaszi fagy és a jelenlegi szárazság. A tavaszi kár által okozott mennyiségbeli visszaesést fokozta a szárazság, amely azonban különösen a minőségre volt kihatással. Ilyen körülmények között a szőlők érése tulajdonképpen csak kényszerérés volt, ami annyit jelent, hogy az arad-podgoriai bortermés 90 százaléka 18 cukorfokon, illetve 11 Malligand-fokon alul lesz. Ez súlyos csapás, mert minőségi borok helyett csak nagytömegű kommerz-boraink lesznek, amelyekkel az egész ország hasonló minőségű borainak több millió hektoliterje versenyez. Ennek következménye az volt, hogy az ókirályságbeli és a bánati alacsony árak itt is letörték az árakat, úgy hogy az Arad-Podgorián a parasztszőlőt kilogrammonként 2-3 leiert, a fajszőlőt pedig 3 és fél, 4 leiert vásárolták. A must ára 5 lei körül mozog, de a vásárlási kedv jelentéktelen.

— Figyelemre méltó és gondolkodásra készítő jelenség az is, hogy

az aradi piacot elárasztották regálti borajánlatokkal.

Ezeket a borokat Aradra szállítva 3.40-3.50 lejes áron ajánlják kilogrammonként. A bor tulajdonképpen 1 lei és 20 bani, ugyanennyi az adó, míg az Aradra való szállítás líterenként egy leibe kerül.

— Arad-Podgoria egyik súlyos problémáját tudvalevőleg a borok minősége képezi. A megoldáshoz vezető első lépés az lenne, hogy Cuvintól észak felé, vagyis azokon a területeken, ahol 10 Malligand-fokos borokat termelnek, részleges telenítéssel, nemes fajták hozzáadásával 12 Malligand-os borok termelésére törekedjenek. Ily módon felvehetnénk a versenyt az ókirályságbeli és a bánati borokkal. A cuvín-baratcal vonalon viszont csak fajborok és csemegeszőlők termelésére kellene áttérni. A gyenge minőségű borok ország-szerre azért szaporodtak el, mert 1927-ben felfüggesztették azt a törvényt, amely az új telenítéseket megtiltotta. Ennek következtében hihetetlen módon elszaporodtak a direkt-termő szőlők. Általában a telepítések elszaporodá-

sára jellemző, hogy míg 1920-ban 190 ezer hektár volt az ország szőlővel beültetett területe, 1933-ban pedig már 328 ezer, amiből 167 ezer hektáron direkt-termő szőlő volt ültetve.

Jelenleg tehát az a helyzet, hogy számolnunk kell a gyenge minőségű borokkal is és meg kell keresnünk ezek értékesítési lehetőségét is. A szeszmonopólium bevezetéséig az arad-podgoriai gyengébb minőségű boroknak volt egy megfelelő elhelyezési lehetőségük és pedig az, hogy borpárlat formájában hozták őket forgalomba. Aradon kétféle, míg a megyében egy ilyen borlepároló-üzem működött és ezek összesen havi átlagban husz-huszötöt vagon bort pároltak le.

A szeszmonopóliumról szóló törvény azonban ezeknek az üzemeknek megtiltotta a borlepárolását és csak a cognac gyártását engedte meg.

A cognac tudvalevőleg úgy készül, hogy a borpárlatot hat hónapon át megfelelő módon kezelik. A cognac azonban nem fogy olyan nagy mennyiségben, mint a borpárlat és ezért ezek az üzemek nem is látták rentabilisnak azt, hogy csupán cognacot gyártsanak. Mindhárom üzem beszüntette működését, aminek következtében munkások estek el jövedelemtől, másrészt pedig az a bor, amelyet eddig ők fel dolgoztak, a pincékben maradt.

Kétféle mérték...

Ugyanekkor azonban feltűnéstkeltő jelenség következett be. Az aradi piacot elárasztotta a regálti borpárlat. Hogyan? A válasz egyszerű: egyes ókirályságbeli cégeknek sikerült miniszteri engedélyeket szerezniük, amelyek alapján kivételesen végezheték borpárlatát.

Ugyanakkor tehát, amikor az itteni üzemeknek le kellett állaniuk, egyes ókirályságbeli cégek nyugodtan dolgoztak tovább.

Ennek a tarthatatlan helyzetnek megszüntetése végett ajánlatos lenne, hogy engedjék meg azt, hogy a borlepároló-üzemek ne csak cognac-gyártás céljaira, hanem mérsékelt illeték mellett kereskedelmi célokra is eladhassák a borpárlatot.

Jellemző arra a helyzetre, hogy ezeknek az üzemeknek működését mennyire megnéhezíti az új rendelet, amelynek értelmében a hasonló üzemeknek, amelyek működésben vannak, új szesz mérőgépet kell felszerelniük. Ennek a gépnek ára 160 ezer lei, felszereléssel és hozzávalókkal együtt pedig 200 ezer leibe kerül. Megemlítésre méltó, hogy minden üzemnek van szesz mérő gépe, érthetetlen tehát, hogy miképpen akarnak egy új, kétszáz ezer lejes gépet az üzemekre rákényszeríteni.

A földművelésügyi miniszteriumban jelenleg új szőlészeti törvényjavaslat készül. Jöjjenek el a javaslat készítői Arad-Podgoriára, nézzék meg a szőlőket, hallgassák meg a panaszokat, látogassák meg a jelenleg kényszerzünetet tartó borlepároló-üzemeket és ne az irodákban, becsukott ablaknál készítsék el a javaslatot. A lakosság egy jelentős rétegének boldogulásáról van szó, egy olyan rétegről, amely

az egész országban egy félmillió szőlőbirtokosra és kétmillió szőlőmunkásra emelkedik.

Ne sajnálják ezeknek érdekében a munkát, a fáradságot és nem utolsó sorban az anyagi áldozatot, mert rajtuk segítve egész megyéken, vidékeken és közvetve az országon segítenek.

(m. t.)

„A hitlerista propaganda az alkotmányba ütközik“

— állapította meg ítéletében az aradi törvényszék

Három-háromhavi börtönre ítélték a Marzescu-törvény alapján két hitlerista propagandával vádolt aradmegyei fiatalembert —

Rendkívül érdekes, pohtikai hátterű bűnpört tárgyalt ma az aradi törvényszék első szekciójának Popescu-Zah-tanácsa. Két aradmegyei fiatalember szerepelt vádlottként, hitlerista propagandával vádolva. A vád szerint Nozák Mihály és Schmidt Ferenc — mindketten 21 éves fiatalberek — az aradmegyei Panatul-Nou községben működő „Jugendverein“ élén állottak és ezen minőségüket arra használták fel, hogy meg nem engedett propagandát folytattak. Nozák elnöke, Schmidt pedig alelnöke a kultúra és vallásosság emelése céljából alakult egyesületnek és a vád szerint az ifjúsági egyesülés tagjait hitlerista alapon szervezték át.

Katonai gyakorlatokat vezettek le éjszakánként a község határában, pogány-jellegű tüzünnepeket rendeztek, hitlerista dalokra tanították az ifjúságot és horogkeresztjes jelvényeket viseltek.

Vádiratban az is szerepelt, hogy az egyesületi helyiségben piros-fehér-zöld szalagokat találtak. Államellenes izgatás címén, a Marzescu-törvény alapján emeltek vádat a két fiatalember ellen, akik az iratok szerint a községbeli katolikus papnak, amikor felelősségre vonta őket tevékenységükért, kijelentették: — *Ki tudja, valamikor segíthet rajtunk Hitler.*

Nozák kihallgatásakor kijelentette, hogy nem érzi bűnösnek magát. Beismeri, hogy *tornagyakorlatokat rendezett a fiatalokkal, de azok nem voltak katonai gyakorlatok. Az elnök kérdésére beismeri azt is, hogy régebben horogkeresztjes jelvényt viselt, de nem folytatta hitlerista propagandát. Schmidt hasonlóképpen vall, beismeri, hogy dalokat énekeltek és hogy Nozák távollétében ő vezette a tornagyakorlatokat. Tagadja, hogy hitlerista propagandával foglalkozott volna. Ripper Jakob tanu kijelenti, hogy hallotta, amikor „Heil Hitler!“ köszöntéssel üdvözölték egymást. A szalagokat a klubhelyiségben látta. Kummergruber Sándor panatulnou-i katolikus plébános azt vallja, hogy Timisoaráról hívták fel a figyelmét arra, hogy a Jugendverein vezetői hitlerista propaganda-előadásokat hallgattak és hogy a kabátjuk alatt horogkeresztjes jelvényt hordanak. Felelősségre vont a Nozákot és Schmidtet, akik kijelentették neki, hogy meg kell védelmezni a németiség ügyét.*

Rendkívül érdekes a panatulnou-i csendőrőrmester vallomása. Leszögezte, hogy felhívták figyelmét a községben folytatott hitlerista propagandára, mire nyomozást folytatott le az ügyben. Megállapította, hogy

éjszakánként a községtől hét kilométernyire lévő mezőn katonai gyakorlatokat rendeztek. Maga is látott ilyen gyakorlatot, amelyen hatvan fiatalember vett részt. Tüzünnepeket is rendeztek és táborüzeneteket gyújtottak, amelyeken átugráltak, majd „Heil!“ köszöntéssel vonultak el a vezető előtt, akik a balkar felemelésével üdvözöltek. Hajnalig tartottak sokszor ezek az ünnepek.

Éisele János timisoarai katolikus lelkész azt vallja, hogy tudomására jutott, hogy Sanbetrü-German községben hitlerista kurzusokat tartottak, amelyeken a panatulnou-i Jugendverein két vezetője is résztvett, erre körlevélben figyelmeztette az egyházi hatóságokat és befiltotta a politizálást a vallási egyesületek körében. Egy másik vallomás szerint a községben is „Heil Hitler!“-rel köszöntötték egymást a Jugendverein tagjai.

Blanaru ügyész fenntartotta a vádat és a Marzescu-Mironescu-rendtörvény alapján Nozák és Schmidt elítélését kérte, majd ifj. dr. Ispravnic Sever felmentést kért, azzal az indo-

kolással, hogy a vádlottak nem követtek el olyan cselekményt, amely a rendtörvénybe ütközne. Egyszerű tornagyakorlatokat tartottak és erre a testedzésre szükség volt a német faj regenerálása céljából. A vádlottak felmentését kéri. Hunyár Algernon védő szintén felmentést kér, azon a címen, hogy a rendtörvény előírása szerint csak azok büntethetők, akik terrorisztikus cselekményeket követnek el vagy terveznek az állam rendjének megbontására. Ilyen pedig nem történt. Ami a testgyakorlatokat illeti, azokat a törvény is előírja.

Popescu elnök közbeszól:

— *De azt nem írja elő a törvény, hogy „Heil Hitler!“-rel köszöntsék egymást!*

A bíróság hosszas tanácskozás után bü-

Szerezze be sorsjegyét!

Banca Română de comerț 5376

elárusító helyén Bul. Reg. Maria 8.

Jöjjön és válasszon szerencsés számainkból!!

Az aradi püspökválasztás bucaresti-i kulisszatitkai

Az ardeali választók elhagyták Bucurestii, mert szabálytalan pótválasztást tüztek ki — Cotioiu Romulus dr. interimárbizottsági elnök hazaérkezett

Dr. Cotioiu Romulus, Arad város interimárbizottsági elnöke, csütörtökön visszaérkezett Bucurestiből Aradra. Mint ismeretes, a város vezetője a polgármesterek jasi-i kongresszusán vett részt, majd onnan a bucaresti-i püspökválasztásra utazott. Impresszióiról Cotioiu dr. a következőket mondotta:

— Legelőször is közölnöm kell, hogy a minisztérium jóváhagyta a Vichentie Babesucca rendbehozására létesített határzatunkat, — jelentette ki. — Így tehát Arad rövidesen egy új, modern uccával lesz gazdagabb.

— Egy igen figyelemreméltó indítvány azt követelte, — folytatta nyilatkozatát Cotioiu dr., — hogy szüntessék meg az Oficiul Central de Licitatione bucaresti-i ellenőrző szervet, mert tevékenységével jelentékeny módon hátráltatta az egyes közigazgatási hatóságok működését.

Cotioiu Romulus dr. hazaérkezésével egyidejűleg érkeztek haza a görög keleti egyházmegye többi püspökválasztói is, számszerint hatvanan, akik számos érdekes kulisszatitkot tudnak az elmaradt püspökválasztásról. Eszerint az arad-banati egyházmegye tanácsának tagjai a hétfői előzetes választáson nagy többségben Mager oradeai püspöki helynököt jelölték Stannal, a kormány jelöltjével szemben és ennek folytán a kisebbség is elhatározta, hogy a választás egyhangúsága érdekében Mager támogatják, amidőn

a fő-választáson váratlanul új jelölt lépett fel Titu Simedrea bucaresti-i főpap személyében.

akinek jelöltetését igen magas körök hathatósan támasztották alá. A választáson Mager 79 szavazatot kapott, Simedrea 50-et, mire az elnöklő érsek-metropolita pótválasztást rendelt el. A választási törvény szerint az új választást azonnal meg kellett volna ejteni: ezzel szemben, tekintettel a kedélyekre, a jelenlévő metropolita azt javasolta, hogy csütörtökön ejtsék meg. Ez ellen, szabálytalanság címén,

75%—50% kedvezmény
a C. F. R. vonalain
Bucurestibe
1935. október 31-ig
a Luna Frontului Mărășești
kiállítására,

Calea Victoriei, Paroul Oteteleaneanu
(a Telefon-palota mellett). 5777

nősnek mondotta ki a vádlottakat izgatás bűntettében és ezért

három-három havi börtönre és 5000—3000 lej pénzbüntetésre ítélte őket.

Az ítélet feltűnő indokolása kimondja, hogy a csendőrtiszt vallomásából kitűnik, hogy szabályszerű katonai gyakorlatokat tartottak, katonai csoportokra osztottak, „Heil Hitler!“ felkiáltással üdvözölték egymást a két vádlott által beszervezett csapatok, ami már bizonyos izgatást jelent.

A hitlerista propaganda folytatása veszélyes az államrend szempontjából, mert egyszersmind a diktatura propagálását is jelenti.

Eltekintve attól, hogy egy idegen államfő bálványozásáról van szó, de maga a nemzeti-szociálista elv, amelyet a vádlottak az ország területén propagálni próbáltak, alkotmánybaütköző. Az alkotmány szerint ugyanis a hatalom a nemzetől ered, viszont a nemzeti-szociálista diktatura szerint a hatalom kizárólag a diktatortól ered s ennek az elvnek propagálásával a vádlottak megsértették az ország alkotmányát.

az ardeali és banati választók óvást emeltek és a parlament egyik üléstermében tartott értekezletükön elhatározták, hogy egyöntűen nem kívánják élni szavazati jogaikkal, míg egy egész új választást nem tüznek ki az aradi püspöki szék betöltésére.

Bucuresti-i jelentés szerint tegnap reggel ült össze a szent szinodus tanácsa, hogy megválassza a bucovinai metropolitát és az Aradon tragikus körülmények között elhunyt Comsa püspök utódját. A szavazás során Virsariou püspök került a bucovinai metropolitai székbe.

az aradi püspökválasztást azonban ismét elhalasztották.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 órák

A két király.

(Der alte und der junge König).

Az idei szezon egyik kimagasló filmeseménye.

Emil Jannings, Leopoldine Konstantin,
Werner Hinz, Marieluise Claudius,
Olaus Olausen.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órák
Utóljára!

A keringőkirálynő

Főszerepben IRENE DUNN.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órák

OSCAR WILDE darabjának németnyelvű filmváltozata:

Az ideális férj

Brigitte Helm, Karl Ludwig Diehl, Sybille Schmitz, George Alexander.

Jön: Pincérkissaszonny. Enekes vigjáték. Főszerepekben: Dorrit Kreisler, Wolfgang Liebenauer, Ida Wüst, Leo Slezák.

HIREK

Uj világrekord

Az új világrekordot ezúttal nem Amerikában, a rekordok hazájában, hanem Bucurestiben állították fel és a nagy teljesítmény hőse egy fiatal bucuresti-i ügyvéd, aki ugylátszik lemond a rekordereknek kijáró tiszteletéről s arról, hogy esetleg valamelyik Film-Journal számára megörökítsék, mert mindent elkövetett, hogy nevét ne hozzák nyilvánosságra, ami sikerült is. Az ifjú ügyvéd ugyanis felállította — a feledékenység világrekordját.

A szóbanforgó fiatal jogász másfél hónappal ezelőtt autójára ült és elhajtott a Cercul Militar-nál levő kocsiállomásra. Itt leszállt, szabályszerűen lezárta a benzintartályt, majd a Boulevardul Elisabetara sétált s az egyik mozi pénztáránál váltott jegyet. Mi történt mozielődadás közben, arról nem számol be a krónika. Lehetséges, hogy hamarjában ismeretlenséget kötött egy elragadó bucuresti-i hölgygel, akinek társaságában teljesen megfeledkezett az élet realitásairól, az sincs kizárva, hogy valamelyik vidám társasággal került össze és a moziból egyenesen egy közeli, nagyszerű szórakozóhelyet kerestek fel... tény azonban, hogy a fiatal ügyvéd teljesen megfeledkezett az autójánál maradt gépkocsijáról.

Ott állott árván, a fővárosi forgatag közepette az elfelejtett autó. Eljött az éjszaka, hajnalodott, nappal és újra este lett... az autó még mindig egyedül buslakodott eltűnt gazdája után. A fővárosban, ahol annyi autó száguldozza végig az utcákat, nem kellett különösebb feltűnést a kocsit. Mindenki azt hitte, hogy gazdája nemrégiben hagyta ott és hamarosan visszatér érte. Csak egy-egy sofőr csodálkozott, amikor elhajtott a Cercul Militar előtt és megint ott látta a kocsit. Arra senki sem gondolt, hogy az autóról egyszerűen megfeledkeztek. Az uccagyerekek nagyszerűen elszórakoztak az árván maradt gépkocsival, gombostűkkel képeket karcoltak a fénylő karosszékba, a gummikat szögekkel átszurkálták, bujósokat játszottak benne, voltak, akik ceruzával üzeneteket írtak az autó oldalára, lasankint egész szerelmi levelező lett az elhagyott kocsit, amely negyvenöt napon keresztül állott gazdátlanul a főváros legforgalmasabb helyén.

Végül felfigyelt rá az egyik közlekedési rendőr. Jelentést tett feletteseinek és ekkor működésbe lépett az egész hivatalos apparátus. Az autót bevonatták az egyik garázsba és megindult a nyomozás, annak megállapítására, vajjon ki az a könnyelmű autótulajdonos. A rendőrség munkája sikerrel járt. Megállapították, hogy egy fiatal bucuresti-i ügyvéd tulajdona az autó, dugdugdug csatlód sarja, aki emellett másik két kocsival rendelkezik. Amikor beidéztek a rendőrségre az ifjú jogászt és tudomására hozták gépkocsijának megtalálását, a szimpatikus ügyvéd homlokára ütött:

— Szent Isten, egészen megfeledkeztem az autóról. Tudtam, hogy valamim hiányzik, de akármennyire gondolkodtam, nem jöttem rá...

Az elárvult kocsit újra visszakérték gazdájához, aki egyszeriben világrekorder lett...

A beavatottak szerint az elfelejtett kocsi körül még egy rekord keletkezett: a zajló fővárosban, ahol szinte óránként történnek lopások, senkinek sem jutott eszébe — ellopni a gazdátlan autót. Amely negyvenöt napon át állott könnyű prédaként mindenki szeme előtt...

(—rosi)

— HÜVÖSEBB IDŐ. Mérsékelt északnyugati szél, változó felhőzet, északkeleten esetleg kisebb esők. Az éjjeli hőmérséklet alig változik, a napali felmelegedés kissé csökken.

— Vacsora Johann Boyer tiszteletére. Bucurestiből jelentik: Savel Radulescu külügyi államtitkár ma este vacsorát adott a fővárosban időző neves norvég író, Johann Boyer tiszteletére.

— Maniu Badacinba utazik. Bucurestiből jelentik: Maniu ma Badacinba utazik, ahol nővére súlyos beteg fekszik.

— Még nem döntöttek a nemzeti-parasztpárt nagygyűlése fölött. Bucurestiből jelentik: A legközelebbi minisztertanácsban végérvényesen döntöttek a november 14-iki nemzeti-parasztpárti gyűlés engedélyezése felől. A vonaton tartott minisztertanácsban megvitatták ugyan ezt a kérdést, de határozatot nem hoztak.

— Windischgraetz Lajos herceg leleplezi a frankhamisítást. Bécsből jelentik: Windischgraetz Lajos herceg a legközelebbi napokban a frankhamisítási affér tízéves évfordulója alkalmából könyvet ad ki, amelyben a frankhamisítás összes titkait és hátterét elárulja. Igen nagy kérdés természetesen, hogy ez a könyv történelmi írás vagy politikai bosszúállás?

— Szabadláb helyezették Lázár Ilie volt képviselőt. Topoloveniben a nemzeti-parasztpárt vezetési tegnap megbeszélést tartottak, amelyen többek között szóba kerültek a november 14-iki nagygyűlés részletei is. A sighetesi események ügyében Fildan dr. az oradeai ítélőtábla főügyésze megjelent a helyszínen és kihallgatta Bálint Sándor dr. városi főorvost, aki az ottani vaidista tagozat elnöke. Bálint dr. elmondotta, hogy ő ugyan a gyűlés napján nem tartózkodott Sigheten, de felesége, két leánya és unokahuga valóságos hallálfélelmen mentek keresztül, amikor az ittas emberekől vezérelt tömeg betört a házba. Baciú ügyész riasztó lövést adott a levegőbe és akkor az egyik golyó eltalálta a levegőben hadonászó Lázár Ilie dr. karját. Lazar Ilie dr. volt nemzeti-parasztpárti képviselőt szabadlábba helyezték, az eljárás azonban tovább folyik ellene. A Dimineata értesülése szerint a nemzeti-parasztpárt erdélyi ügyvédtagjai közül számosan értekezletre gyűltek össze, amelyen elhatározták, hogy valamennyien jelentkeznek Lázár Ilie dr. védelmére.

— Lelepleztek egy kommunista nyomdát Budapesten. Budapestről jelentik: A rendőrség hosszszas megfigyelés után leleplezte a kommunista nyomdahelyiségét az Ilosvay-ucca 36. számú házában. A rendőrség nagymennyiségű anyagot foglalt le és a nyomozás tovább folyik.

...az más

- Miért sápadtál el ilyen hirtelen?
- Azt olvastam az újságokban, hogy egy inkasszáns kerestetik.
- No de ez csak nem ok az ijedtségre?
- Csakhogy a fényképem is mellette volt...

— A feleségemről, amint látom, pillanatfelvételt készített.

— Dehogy! Miért gondolja?

— Mert a képen csakva van a szája...

— NEM HOSSZABBITJÁK MEG A LAKBÉRETI TÖRVÉNYT. Bucurestiből jelentik: Feltűnést keltő hírt közölnek a délutáni fővárosi lapok. A hír szerint az igazságügyminisztérium köréből szerzett információk megállapítják, hogy a lakbérleti törvény tovább meghosszabbítására már nem kerül sor.

— Szibeniszt Resch Augustza esküvője. Szibeniszt Resch Frigyes nyugalmazott aradi ezredes leánya, Szibeniszt Resch Augustza október 12-én tartotta esküvőjét Bécsben a világhírű bécsi Reichsanstalt gyermekklinika népszerű aigazgatójával dr. Haszmann Kurttal. A kiváló klinikaigazgató, akinek a tudományos világban jóhangzásu neve van, egyike az osztrák főváros legelőkelőbb és legközismertebb alakjainak. Az esküvőt ünnepélyes keretek között a Stefanskirchében tartották meg, ahol a völégény és menyasszony hozzatartozóin kívül jóbarátok és ismerősök tömege jelent meg. Az esküvői szertartás Innitzer bíboros, bécsi hercegérsek celebrálta. A fiatal pár tanuja volt Siegl egyetemi magántanár és dr. Weisz Ferenc vegyész mérnök. A fiatal pár az esküvő után nászutra Görögországba és Korfuha utazott.

— Orvosi hír. Dr. Grünwald Márton, néhai dr. Werner utóda, a bécsi Oppenheim-klinika és a Lupus intézet volt orvosa rendel: bőr, urológia és kozmetikai betegeknek. St. Alexandri No. 11.

Az elhagyott menyasszony



— Oh, Adolf, a nagyvilágon milyen egyedül is hagytál el engem...!

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.

Kitűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társas helyiségek!

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz
Liftszállítás le és fel. Panziórendszer

Sztrájkba lépett

a Dermata-bőrgyár 2000 munkása

Ciujról jelentik: A Dermata bőrgyár munkásai tegnap sztrájkba léptek. A munka beszüntetésére az adott okot, hogy a munkások fizetésjavítását és jobb munkafeltételeket kértek a gyár igazgatójától, amely azonban a kéréseket nem teljesítette. Az igazgatóság elutasító válasza után 2000 munkás beszüntette a munkát. A munkaadók és a munkások között megindultak a békéltető tárgyalások.

Az ellentétek már régebbi keletűek a Dermata-gyár és munkásai között. A munkások ugyanis már régebben akciót indítottak a fizetésemelés és jobb munkafeltételek érdekében, az igazgatóság azonban a követeléseket minden alkalommal elutasította. A helyzet különösen a munkásság és Farkas Mózes dr. teljhatalmu vezérigazgató között élesedett ki, minthogy a munkások Farkas vezérigazgatónak tulajdonítják a gyárvezetőség merev magatartását.

— Házasság. Fóthy Erzsébet és Christia n Jenő (Baia de Cris) folyó hó 17-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Tíz milliárd értékű fegyvert rendelt az állam. Bucurestiből jelentik: A király születésnapján elhangzott beszédek kormánykörökben úgy kommentálják, hogy újabb bizonyítékai voltak annak, hogy a kormány helyzete szilárd. A kormány számára a legfontosabb probléma: a fegyverkezés kérdése és Tatarescu hívei kijelentik, hogy a kormány eleget is tud tenni ebben az irányban a kívánalmaknak. Antonescu pénzügyminiszter a napokban Párisba utazik, hogy aláírja a külföldi hitelezőkkel való megállapodást és így az állam abba a helyzetbe jut, hogy tíz milliárd értékben fegyvereket rendelhet. Kormánykörök meggyőződése szerint a helyzet konszolidált és az ellenzék kilátásai napról-napra csökkennek.

— Bányadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a bélmozgást csakhamar megelénkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó, és munkaképességet emeli. Az orvosok ajánlják.

— Felkelők vetették fogságba s már el is engedték a newyorki bankárokat. Newyorkból jelentik: Nogales városából, Arizona államból jelentik, hogy a mexikói Sonora-tartomány felkelői szabadonbocsátották azt a tizenegy newyorki bankárt, akik vadászkiránduláson voltak s akiket kedden a felkelők fogságba vetettek. A tizenegy bankár már meg is érkezett Nogales városába. Kijelentették, hogy elhurcolóik nem banditák voltak, hanem felkelők, akiknek vezére Ruiz y Banra tábornok. A felkelők elvették a bankárok vadász-fegyvereit, egyébként azonban a legudvariasabbban bántak velük.

— Hatalos autókatasztrófa okozott egy rézség sofőr. Bucurestiből jelentik: Tegnap déltben Ploesti városától mintegy három kilométerre, borzalmas gépkocsiszerencsétlenség történt. A 414. Brasov jelzésű gépkocsi, amelyet Rob Stefan vezetett teljes sebességgel, belerohant a szemközti 713. Chuj jelzésű gépkocsiba, amely az árokba fordult, maga alá temetve utasait Manoilescu Mária bucuresti-i uriaasszonyt, 3 éves kisleányát, valamint egy cselédeányt és a sofőrt. A kisleányt holtan húzták ki a gépkocsi alól, az uriaasszonyt, cselédjét és a sofőrt pedig súlyos sérülésekkel szállították a ploesti-i kórházba. A gépkocsi vezetőjét, Robot, akiről megállapították, hogy ittas volt, letartóztatták.

LEGUJABB

Az angol kormány sürgősen ismerni akarja Franciaország álláspontját

Londonból jelentik: Illetékes helyről kapott értesülések szerint Sir Eric Clark párisi angol nagykövet hétfőn arra kérte Laval francia miniszterelnököt, hogy feleljen igennel vagy nemmel arra a kérdésre, vajon számíthat-e Anglia a francia haditengerészet közreműködésére a Földközi-tengeren indokolatlan olasz támadás esetén. Laval erre azt felelte, hogy könnyebben adhatná meg a választ abban az esetben, ha Anglia előbb bizonyos mértékben csökkentené Földközi-tengeri haderejét.

Clark angol nagykövet tegnap este közölte a francia miniszterelnökkel, hogy még változatlanul fennáll az olasz hadihajók összehasonlása szükségére a Földközi-tengeren,

miután az olasz sajtó támadásai még nem mérséklődtek, sőt Olaszország folytatja csapatösszevonásait és ezért végső választ kér a francia támogatást illetően.

Laval miniszterelnök azt felelte, hogy alaposan meg kell fontolni a kérdést, de egy-két nap múlva válaszolhat.

Angol részről hangoztatják, hogy a népszövetségi alapokmány 16-ik szakaszának harmadik pontja kötelezi Franciaországot, hogy segítséget nyújtson Angliának indokolatlan támadás esetén. De az angol kormány most tisztázni kívánja ezt a kérdést, tekintettel egyes francia lapok álláspontjára, amit a népszövetségi kötelezettségekkel kapcsolatban foglaltak el. Hozzá teszik, hogy Anglia közölte annak idején a Földközi-tengeri óvintézkedéseinek okait a francia kormánnyal, amely kijelentette akkor, hogy megéri Anglia indokait.

Lemondott az osztrák kormány

Miklas elnök ismét Schuschniggot bizta meg a kormányalakítással — Fey belügyminiszter kimaradt az új kabinetből —

Bécsből jelentik: Schuschnigg kancellár ma bejelentette Miklas köztársasági elnöknek a maga és kormánya lemondását, amelyet az elnök elfogadott, majd újból Schuschniggot bizta meg a kabinetalakítással. A délutáni

órákban a kancellár előterjesztette Miklasnak az új kormány névsorát, amelyet a köztársasági elnök elfogadott. A kormányban tulnyomó részben a régi miniszterek foglalnak helyet, azonban feltűnést keltett, hogy Fey belügyminiszter kimaradt a kabinetből.

ZÜRICH ZÁRLAT: Páris 20.25 és egy-negyed, London 15.09 és fél, New York 307.37, Milánó 25.03 és fél, Amszterdam 208.07, Berlin 123.50, Prága 12.72, Varsó 57.85, Beigrád 700.

— Október 25-én feloszlatták az angol alsóházat. Londonból jelentik: Az alsóházat október 25-én elszátták fel, míg a választásokat november 14-én tartják meg.

— Harmincöt millió dollár értékű ajándék Washingtonnak. Newyorkból jelentik: Mellon volt pénzügyminiszter tíz millió dollárt adományozott, hogy Washingtonban nagy nemzeti képtárat létesítsenek, egyben pedig 25 milliót érő képtárat is az államnak adományozta. A volt pénzügyminiszter közölte az újságírókkal, hogy célja, hogy Washington éppen olyan, sőt nagyobb művészeti központtá váljon, mint Páris, vagy Firenze.

— Béke a filmek között. Az ország filmházaiban tulajdonosai és a mozisok között folyó tárgyalások ma délelőtt befejeződtek. A filmházak tulajdonosai elhatározták, hogy illetékes helyen protestálni fognak a magas illetékek és a 44 százalékos devizafelár ellen, valamint kérni fogják, hogy a külföldi filmek behozatalát könnyítsék meg, mert most egy-egy film behozatala óriási nehézségekkel és anyagi áldozatokkal jár. Az aradi mozisok és a filmkölcsonzók közötti üzleti differenciák teljesen elsimultak s csupán az Ero filmkölcsonzók nem sikerült eddig megegyezésre jutni. A Romana és Paramounti filmszínházakkal a késő esti órákig folytak az adás-vételi tárgyalások, melyek során több nagy filmet sikerült lekötöni Arad számára.

— Tűz Gaiban. Ma reggel hét órakor Tóth János, gai-i str. Faurilor 25. szám alatt lakó gazdálkodó házában udvarán, eddig ismeretlen okból meggyújtott egy szalmával megrakott szekér. A kivomult tűzoltóságnak sikerült a tüzet rövidesen eloltatnia. A kár mintegy 2000 lei. A vizsgálat megindult.

— Vakmerő zsebtolvajokat fogott el ma reggel az állomási rendőrség. Dénes Miklós, aradi lakos a III. osztályú váróteremben tartózkodott és ott elaludt. Amikor felébredt, észrevette, hogy alvás közben zsebét késsel felhasították és onnan 4600 lei készpénzt és a zsebkését ellopták. Azonnal értesítette az állomási rendőrséget, amelynek a tolvajokat sikerült elfognia Dragan Dumitru és Goze Gheorghe tarnavai és Barna Traian bradi lakosok személyében. Mindhármukat előállították.

— Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.
FÖLDES: Str. Emilescu.
KÁRPÁTI: Bulvarul Regela Ferdinand.

Puccsot tervezett

a francia Tűzkereszt-szövetség

Párisból jelentik: Az Oeuvre jelentése szerint a Tűzkereszt-szövetség ma éjszaka puccsot akart végrehajtani az egész országban. El akarták foglalni a telefont, távirót és a rádióközpontokat és át akarták venni a hatalmat. A kormány megtiltotta az intézkedéseket a terv meghusítására.

— Elfogott kerékpártolvaj. Néhány nap előtt ellopták Agoston István, Calea Aurel Vlaicu 35. szám alatti lakos biciklijét. A tettest most elfogták egy Schwartz Dezső nevű, satumarei 18 éves fiatalember személyében. Rövidesen kiderült, hogy Schwartzot, akit Milus és Reinitz álneveken is ismernek, a satumarei rendőrség körözi különböző büncselekmények miatt. Schwartzot előállították és most a rendőrség azt igyekszik megállapítani, hogy aradi tartózkodása során nem követett-e el más büncselekményeket.

Legszigorubb rabinátusi felügyelet mellett minden nap friss kóser **חשן hus kapható.**
KOCH MÓR és Tsa. Piata A. Iancu 12. 5873

— Dr. Waldmann ismét rendel.

— Állami és gyári alkalmazottak katonai összehívása. Tegnap számunkban közöltük a katonai könyvecskék ez évi ellenőrzésének időrendi sorrendjét. Azoknak az állami, illetve gyári alkalmazottaknak az esetében, akiknek nem kell a Cerc. de Recrutare hivatalában jelentkezniük, hanem a kontrol alkalmazásuk helyszínén történik, a sorrend a következő: november 29—30-án a posta első és második hivatala és az autobusgarázs. december 2—3-án a CFR., december 4-én a villamosvasutak, december 5., 7., 9. és 11-ik napokon az Astra-gyár, december 12., 13., 14-ik napokon pedig a Textil-gyár. A megyei jelentkezési rendjét holnap közöljük.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy a folyó évi október hó 19-én, szombaton délután 4 órai kezdettel egyesületünk hivatalos helyiségében (Bul. Reg. Maria No. 18.) választmányi ülést tartunk, melyre a tárgysorozat fontosságára való tekintettel, a választmányi tagok teljes számában való pontos megjelenését kérjük. Elnökség.

Délamerikában tengeri malacokon, nyulakon, kutyákon végeztek hatástani kísérleteket.

A buenosairossi kísérleti intézetekben tengeri malacokon, nyulakon, kutyákon végezték hatástani kísérleteket és a „Gastro D” készítménynek az emberi szervezetbe való jutása alatt végbemennő szintézisek és biochemiai folyamatok világosságát vetették azokra a rendkívüli eredményekre, amelyeket ezzel a nemrég Amerikában felfedezett gyógynövénykivonattal sokezer bel- és külföldi betegnél elértek.

Ma már az egész tudományos világot foglalkoztatja és mind az 5 világrészben mérőföldes lépésekkel terjed a „Gastro D”, mert az elért csodálatos eredmények még a legskeptikusabbakat is meggyőzik ezen gyógyszer utolérhetetlen hatásáról.

Aggok, öregek és öregedők — akiknek szervezete a vénülés és elkopás stádiuma felé közeledik, így összes szerveik rendetlenül működnek — a világhírű „Gastro D” használata után feltűnő javulást éreznek, úgy szellemileg, mint fizikailag teljesen felfrissülnek.

A világhírű „Gastro D” meggyógyítja az idült gyomor és bélfekélyeket, 15 percen belül megszünteti a legerősebb gyomor és eperohamokat, meggyógyítja a gyomorfekélyt okozó gyomorégést, megszünteti a vesebántalmakat és hólyagzavarokat, az idegesizgulékonyt, álmatlanságot, szédülést, hányingert, étvágytalanságnál fokozza az étvágyat.

A „Gastro D”-t 130.— Lei utánvétellel küldi Császár E. gyógyszerészára Bucuresti, Calea Victoriei 124., ahol bárkinek rendelkezésére állnak a számszámra beérkezett köszönő levelek.

174—1935. II. Karcagi Anyakönyvi Hivatal. KIHIRDETÉS.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egyházas házasságot szándékozik kötni u. m.:
Vőlegény: Családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése: Damián Ferencz. Családi állapota: nőtlen. Állása (foglalkozása): f. bérli. Vallása: rkath. Életkora és születési helye: 37 éves, Arad. Lakhelye: Karcag, Hunyadi-u. 2815. szám. Szüleinek családi és utóneve: Damián Ferencz, Czimmer Erzsébet. — Menyasszony: Családi és utóneve és esetleg egyéb közelebbi megjelölése: Stepp Katalin. Családi állapota: hajadon. Állása (foglalkozása): —. Vallása: rkath. Életkora és születési helye: 31 éves, Arad. Lakhelye: Arad, Calea Aurel Vlaicu 112. szám. Szüleinek családi és utóneve: néhai Stepp Lipót, néhai Menráth Erzsébet. Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési hely községi előjárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Karcagon és Aradon. Kelt Karcagon, 1935. évi október hó 10 napján. ifj. Péntek József anyakönyvvezető-helyettes. 5879

— A sorsjegyvásárló közönségnek alkalma van városunkban az ország legszerencsésebb főelárusítójától sorsjegyeit helyben beszerezni, mert a Banca Romana de Comert Bucuresti-i főelárusító Kovács Gyula ur vezetése mellett Bul. Reg. Maria 8. alatt sorsjegyeladási helyiségét megnyitotta. A legutolsó húzásnál 6 milliós, 2 milliós és több nagyobb nyereményt fenti főelárusító szerencsés vevői nyerték.

— Jótékonycélu tea-délután Aradon. Az aradi Principele Mircea egyesület szombaton este hét órai kezdettel jótékonycélu teadélutánt rendez az aradi Dacia éttermében. A táncsal egybekötött estélyt nagy érdeklődés előzi meg.

— Feloszlík a „Cagero“-vállalat. Bucuresti-i lapjelentések szerint október 22-re rendkívüli közgyűlésre hívták össze a „Cagero“-vállalatot és ezen a közgyűlésen kimondják a részvénytársaság felszámolását. A vállalatnak tudvalevőleg Grosz Jenő volt az igazgatója, kompenzációs üzleteket bonyolított le és ezek miatt számos támadás érte.

— Mazkir Semini-Acereth napján, szombaton, folyó hó 19-én két ízben, a reggel fél 7 órakor és a délelőtt fél 10 órakor kezdődő istentisztelet keretében lesz.

— Szabó munkások közleménye. Az aradi szabómunkások szakszervezete vasárnap, folyó hó 20-ikán d. e. 10 órakor a szakszervezet Str. Moise Nicoara 2. szám alatti helyiségében alakuló közgyűlést tart. Tárgy: Új vezetőség választása, az új kollektív szerződés tervezet ismertetése, valamint szakmai kérdések. Kértnék ugy a szaktársak, mint a szaktársnok az ügy fontosságára való tekintettel, minél nagyobb számban megjelenni. A szervező bizottság.

Vásároljunk MUZSAY-nál, Arad, 6 havi részletfizetésre Mercur-könyvre készpénz arak. 5480

Csodálatos vagyonok és végrendeletek a milliomosok országában

— Milliárdos vagyonok egykori kereskedők és iparosok birtokában —

London, október 15.

Ma Lord Woolawington hat milliárd leies vagyonának felét a lánya, másik felét a kincstár örökölte. Hat milliárd lei olyan hatalmas vagyon, hogy még Angliában is áhitatot kelt. Az angol örökösödési adó egy millió felüli összegnél már ötven százalékgig emelkedik. Így Lord Woolawington végrendeletének legjobban a pénzügy-miniszter örül.

A pénzszerzés utjai...

Már régóta figyelem ezeket az angol örökségeket. Nincs az angol lapoknak érdekesebb rovata, mint a „Wills and Bequests”, az örökösödési és végrendeleti beszámoló. Ebben a szürke és mégis oly izgalmas rovatban rejlik Anglia gazdagságának titka. Ezekben a csodálatos polgári vagyonokban.

Anglia a „névtelen milliomosok” országa.

Lord Woolawington, mint címéből látszik, nem tartozik ezek közé. Nem egészen. De azért mégis... Egy nemzedék gyűjtötte össze a hét és félmillió fontot.

Lord Woolawington mint Mr. Buchanan kezdte el. Egy Buchanan a sok közül whiskyt gyártott. Mindennap elmegyek a gyára mellett. A Holborn. Cilinderes kocsisok emelgetik le az ódon kocsikról a hordókat. Nem sietnek. És mégis kétszáz milliót emelgettek össze a lorddá lett whiskygyárosnak, aki pár hónap előtt halt meg nyolcvanhat esztendőskorában. Két másik whiskygyáros, Lord Dewar és Lord Fortewiot fejenként körülbelül ötmillió fontot hagyta hátra. Pár évvel ezelőtt halt meg Lord Iveagh. Őt a rossz angol sör tette lorddá és a világ egyik leggazdagabb emberévé.

11 millió fonton osztozkodott a kincstár és a család.

A Guinness sörgyár jelenlegi tulajdonosa, lord Iveagh utóda, sem lehet sokkal szegényebb.

Vagy van itt Angliában egy harminchároméves fiatalember. Ugy hívják, hogy Sir John Reewes Ellermann. Nem jár társaságba. Valahol visszavonultan él feleségével a vidéken. Egy kis fiuk van. Ez a John Ellermann olyan félnék és szerény, hogy még vállalata igazgatói sem ismerik a címét. Csak néha jön be nagy titokban — körülnézni. Apját, aki két év előtt halt meg, valamikor csak Mr. Ellermannnak hívták. Azután megteremtette hajózási vállalatát, az Ellermann-Linet.

Negyvenmillió font, vagyis közel 35 milliárd lel maradt utána.

Tizenhétmillió esett ebből a fentemlített szerény fiatalemberre. Egy másik fiatalberről — ha jól emlékszem Mr. Smith-nek hívták — pár hét előtt megírták a lapok, hogy elérvén nagykorúságát, kézhez kapta apai és nagypai örökségét. Összesen két és félmillió fontot. Hogyan szerezte a két Smith vagyonát? Vagy inkább mivel? Tapátával... Ők tapátázták ki — Auszráliát.

Az angol második generáció

Ötven százalékat igényel magának a kincstár ezekből a milliós örökségekből és a második generáció rendszerint újra megduplázza a vagyont.

Mr. Stanley-Wills csak kétmilliót örökölt apjától, de három és félmilliót hagyott gyerekeire. Ő volt az ötödik tagja a Wills-familiának, aki 1928. óta meghalt. Az öt közül

„a legszegényebb” egymillió hétszáz ezer fontot, a leggazdagabb tízmillió fontot

hagyományozott. Mindannyian egy gyárból keresték a pénzüket. Egy cigarettagyárból. A Willsék küldik Manchesterből a világba a Gold Flake-t és a világ összesen körülbelül harmincmillió fontot küldött nekik vissza érte. Ilyen vagyonok mellett szinte szerénynek tűnik az öreg Lady Rothschild egymilliószáz ezer fontos végrendelete. Hiszen a szeptemberben meghalt, teljesen ismeretlen Mr. Rally most szeptemberben háromszáz ezer fonttal többet hagyott hitvesére. Az öreg hölgy a világ

legtermészetesebb hangján felelte a kérdezősködésekre:

— Tözsdebizományos volt a férjem. Így kereste a vagyont. Mindig szerényen és visszavonultan éltünk — továbbra is így fogok élni.

És a szerény Mrs. Rally harmincöt milliójával senki sem törődik tovább.

Pár hét előtt nagyot csodálkozott a világ az, ugyancsak ismeretlen

Mr. Ricketten, aki titokban megvásárolta Abessziniá kövület-kincsét.

Sok ilyen ismeretlen Mrs. Rickett él és végrendelezik itt Angliában. Csak nem éppen Abessziniában dolgoznak, hanem Angliában, hanem Indiában, Kanadában és Ausztráliában. Gyakran ki se mozdulnak Manchesterből, Liverpoolból avagy Sheffieldből. Életük egyetlen romantikája — a különbség, a kezdet és a vég között. Ami közben van, az munka, csendes érvényesülés és — ami a legfontosabb — az angol piac határtalansága.

Polgári milliomosok

Ki ismeri Mr. John Henry Scribbans nevét. Senki. Először akkor szerepelt a lapokban — amikor meghalt. Ez augusztusban történt. Azóta megint elfelejtették. Mr. Scribbans kétmillió kétszázhatvanháromezer fontról végrendelezett. Nem volt arisztokrata, nem volt bankvezér és nem iparfejedelem. Csak egy kekszgyáros. Tulajdonosa annak a gyárnak — ahol

négy évtizeddel ezelőtt mint pékinas kezdte el pályáját.

Negyven évig nem tett mást, csak kekszet süített. Ötvenmillió pengő és még több maradt utána... Meg egy romantikus gesztus. Bizonyára az egyetlen életében feleségétől a siron tul is hűséget követel. Scribbansné, ha megegyeszer férjhez megy, egymillió font évi kamatát veszti el. Így parancsolja a kekszgyáros testamentuma.

Pár héttel később egy másik városban Mr. Georg Shruballs munkás életének vetett véget a végelgyengülés. Élettörténete úgy hasonlít az előzőhöz, hogy szinte szegyellem. Kifutófiuként startolt egy vidéki biztosítónál és többé el sem ment onnan. Mint a vállalat elnöke végezte.

Ez az egyhelyben maradás jellemzi az angol karriereket. A kitartás és a hűség. Az emberek együtt nőnek a vállalatokkal. A vállalatokkal pedig együtt nő Anglia. Milyen mások az amerikai gazdaságok szédületes ugrásai a vagyontteremtő nagy kalándokon keresztül. Majdnem elfelejtettem: Mr. Shruballs a kifutófiúság és az elnökgazgatóság között félmillió fontot szerzett össze. És bizonyára nem is nagyon spórolt. Ezek az angolok a pénz kedvéért nem mondanak le semmiről, ami az életüket a maguk izlése szerint széppé és kellemessé teszi.

Ezek kivételek? Persze, hogy azok. De jellemző kivételek. A szabályokból csak a vagyon aránya

révén emelkednek ki. Mert vegyük vaktában egy hét adatait. Polgárok polgári végrendeletei mind a sok millió lei fölött.

Hoteligazgató nyolcvanezer font.

Nyugalmozott államvasuti hivatalnok nyolcvanhétezer font.

Szénbánya igazgatója... hétszázötvenezer font.

A költői lelkű ir kertész Mr. William Robinson, aki addig kertészkedett, míg kilencvenhétezer fontot ért el semmiből teremtett mintabirtoka. Azután halt meg és csodaszép parkját az államra hagyta. Egy feltételt kötött csak ki.

Tanár ne magyarázzon a fák között. Intézet ne kutasson a virágok között.

Az ő kertjében ne zavarja a tudomány — a természetet.

A kincstár 1500 millió fontja

A végrendelezés az angolok egyik passziója. Mindenre és mindenre gondolnak.

Hűséges cselédekre például egy év alatt körülbelül 300 millió lei maradt.

Meg a házak a ház mesterekre, autók a sofőrökre. A legtöbb azonban mégis csak az államra. Fél év alatt negyvenhatmillió fontot vett be a pénzügyminiszter az örökösödési adókból. Negyvenegy éves most ez az adótörvény. Az alatt 1500 millió fontot jövedelmezett Angliának.

R. L.

PERNYERTES LETT

egy aradmegyei hadseregszállító a hadügyminisztériummal szemben

A Semmitőszék érdekes döntése egy aradmegyei hadseregszállító perében

A bucaresti-i Semmitőszék az eimált napokban tárgyalta azt a pert, amelyet Calamariu Mihai cermeiu-i gazdálkodó indított az állam, illetve a hadügyminisztérium ellen. Calamariu két vagon tengerit szállított a hadseregnek, miután az a vállalkozó, akivel a hadügyminisztérium eredetileg szerződést kötött, eltűnt s a hadseregnek sürgősen szüksége volt két vagon tengerire. A leszállított áru összegét azonban nem fizették ki, mert a hadügyminisztérium arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem kötöttek szabályszerű szerződést, a törvényes formalitások betartásával és az itteni katonai hatóságok átlépték hatáskörüket, amikor az árut megrendelték és átvették. Az aradi törvényszék majd a timisoara-i tábla megítélte a követelést, mire a hadügyminisztérium fellebbezése folytán a Semmitőszék elé került az ügy. Itt a hadseregszállító ügyvédje, dr. Gregorovicu Stefan aradi ügyvéd arra hivatkozott, hogy a tengerit egy, a hadügyminisztérium által kiadott szállítási igazolvánnyal szállították le, az árut átvették és így annak ellenértékét feltétlenül ki kell egyenlíteni, tekintet nélkül arra, hogy betartották-e a formalitásokat. A hadsereg elfogyasztotta az árut és fizetnie kell. A Semmitőszék helyt adott ennek az álláspontnak és kötelezte a hadügyminisztériumot a két vagon tengeri árának kiegyenlítésére.

Prima Societate de Autobuze I. MERA & Co. Arad

Str. Colonel Paullan 10-12.

Telefon: 427.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy 1935. október hó 21-től, hétfőtől

Arad—Timisoara

közötti útvonalon, kényelmes modern új kocsikkal autbuszjáratot indítunk.

Indulás: Aradról reggel 7-kor
Aradról délután 15-kor

Érkezés Timisoarara 8.20-kor.
Timisoarara 16.20-kor.

Indulás: Timisoararól reggel 7-kor
Timisoararól d. u. 15-kor

Aradra 8.20-kor.
Aradra 16.20-kor.

Vasárnap d. u. induló autbuszok Aradról valamint Timisoararól d. u. 18 órakor.

Indulási illetve érkezési hely:

Aradon: Fehér Kereszt szállóda.
Timisoaran: Belváros — Lloyd kávéház.

Viteldij: Arad—Timisoara Lei 66.—
Tour—Retour Lei 101.—

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bucurestiben folytatják a román-magyar fizetési egyezmény megváltoztatására vonatkozó tárgyalásokat

A magyar kiküldöttek néhány nap múlva érkeznek a fővárosba — A kormány új tárgyalásokat kezd Ausztriával és Lengyelországgal is — Megszorító intézkedés a magyarországi gabonaexportban

Mint ismeretes, a Tatarescu-kormány radikálisan akarja módosítani a különböző országokkal fennálló kereskedelmi és fizetési egyezményeket és ecélből csaknem egyidőben mondta fel a román-magyar, lengyel és osztrák egyezményeket is. A Lengyelországgal kötött szerződés felmondása már szeptember 14-én megtörtént és a három hónapos felmondási határidő december 14-én jár le; remélhetőleg akkorra létrehozzák az új szerződést. Az osztrák egyezmény e hó 26-án jár le, de Ausztria mostanig nem tett lépéseket az új megállapodás megkötése végett és ezért Costinescu kereskedelmi miniszter interveniált a bucuresti osztrák követségen, hogy Ausztria küldjön Bucurestibe megbízottat az új tárgyalások megkezdése céljából.

Ezzel kapcsolatban közöljük azt a budapesti jelentést is, hogy a román-magyar fizetési egyez-

mény megváltoztatását célzó tanácskozások — amelyeken Lepadatu, a Banca Nationala egyik adminisztrátora és Matasaru kereskedelmi attasé vettek részt — rövid időre megszakadt, mert a tárgyaló felek elhatározták, hogy a tanácskozást a jövő héten Bucurestiben folytatják.

Lepadatu és Matasaru ma Bucurestibe érkeztek és odavárják a magyar kormány megbízottjait. A Banca Nationala kívánságára belefoglalják az új egyezménybe, hogy Magyarország nem adhatja el más államoknak a tőlünk vásárolt mezőgazdasági árukat.

Most ugyanis az a helyzet, hogy a magyarországi vevők vagononként 5000 lei-vel többet fizetnek a tőlünk vett kukoricáért, de az árut nem Magyarországon használják fel, hanem más országoknak adják el, csak hogy erős devizákhoz juthassanak.

Az egyik nagyhatalom át akarja venni tőlünk azokat az árukat, amelyeket mostanig Olaszország vásárolt

De a vételár alacsonyabb lesz, mint amennyit az olaszok fizettek — Itáliába évenként huszonöt millió lira értékű szarvasmarhát exportáltunk, de ez a kivitel most elmaradt

Az egész ország gazdasági életét megbolygatja a Népszövetség ama határozata, amely az Olaszország elleni gazdasági megtorlást rendelte el Tudvalévőleg Titulescu külügyminiszter hangoztatta legelőször a Népszövetség tizenhatalmas bizottságában, hogy kárpótolni kell azokat az államokat, amelyek mostanig jelentékeny árumennyiségeket exportáltak Olaszországba és az exportból igen nagy hasznuk volt, mert az olaszok magas árat fizettek az átvett árukért: főleg gabonáért, élőállatokért, nyers húsert és más élelmiszerekért.

A Népszövetség döntése következtében exportunk máris a minimálisra csökkent Olaszország felé és ez kitejézésre jut a belföldi árak csökkenésében. A kormány a buza világpiaci áremelkedésére való tekintettel a kiviteli jutalmat, amely eddig vagononként 10 ezer lei volt, hétezer leire szállította le október 16-tól kezdve és emiatt a buza ára vagononként háromezer lei-vel csökkent.

De nemcsak ez az oka a buza árcsökkenésének, hanem az is, hogy Olaszország felé megszűnt a kiviteli lehetőség. Ugyanígyen árhanysági várható ennek következtében a többi export árukban is.

De nehogy ez az áresés nagy veszteséget okozzon a belföldi piacnak, a kormány érintkezésbe lépett néhány nagy külföldi állammal az export fokozása céljából. A bucuresti-i napilapok értesülése szerint az egyik nagyhatalom hajlandó mindazokat az export árukat megvenni tőlünk, amelyeket ezelőtt Olaszország számára szoktunk exportálni. Igaz ugyan, hogy a szóbanlévő nagyhatalom — amelynek neve egyelőre nem került nyilvánosságra — jóval alacsonyabb vételárat kínál, mint amennyit Itáliától kaptak exportőrjeink, de a bucuresti-i gazdasági körök mégis megnyugtatónak találják ezt az eredményt, mert az a havi 200 millió lei bevétel, amely az Olaszországgal fennálló kereskedelmi összeköttetésünkben eddig szállítóinknak jutott, részben megtérülne a fenti ajánlat elfogadásával. Példaként említik fel, hogy Itália évente

25 millió liráért vásárolt nálunk szarvasmarhákat és ez az export az új helyzetben teljesen lecsökkenne, tehát a husarak nálunk jelentékenyen esnének. A gazdasági élet vezetői nagy érdeklődéssel várják a fejleményeket.

Hivatalosan cáfolják az árubehozatal betiltásáról elterjedt bucuresti-i híreket

Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napokban a Banca Nationala vezetői ismételtelen is tanácskoztak azokkal a tényezőkkel, akik külkereskedelmünket irányítják és főképpen azt vitatták meg, hogy milyen intézkedések segítségével lehetne egyensúlyba hozni kereskedelmi mérlegünket azon országokkal szemben, amelyekkel a kereskedelmi mérleg kedvezőtlenül alakul. Végső határozatot ebben az ügyben nem hoztak, ellenben erélyesen cáfolják azokat a híreket, amelyek szerint a kontingentálási igazgatóság utasítást kapott volna arra, hogy ne adjon ki behozatali engedélyeket azon országokból származó árukra, amelyekkel szemben kereskedelmi mérlegünk passzív.

= Tovább esnek az értékpapírok a tőzsdén. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i értéktőzsdén tovább tartanak az áresések, amelyek ugyan nem lényegesebbek, de azoknál az értékpapíroknál is tapasztalhatók, amelyek nem képezik a megszokott üzletkötések tárgyát.

— A Consum új száma részletesen ismerteti a kompenzációs rezsím életbeléptetéséről szóló rendeletet, amely rendszert a kormány véglegesnek tekint. Fizetésképtelenségek, új cégek és cégváltozások, Közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatóvanszámat a kiadóhivataltól, Cluj.

Ágyu és eke

Különös gazdaságpolitikusok élhetnek Mexikóban, ebben a titokzatos, különös multu és különös jelenű, még mindig felderítetlen országban, amelynek szelleméről, lényegéről talán csak Traven könyveinek bizarr történetei sejtetnek valamit. Különös és szokatlan gazdaságpolitika lehet Mexikóban, legalább is erre vall az a rendelet, amelyet legutóbb Lazaro Cardenas mexikói elnök adott ki.

Nem kell gyakorlott gazdaságpolitikusnak lenni ahhoz, hogy valaki tisztában legyen azzal, hogy korunk legjövendőbb iparága a fegyveripar. A napilapok és a folyóiratok gyakran közölnek színes riportokat a fegyveripar fejedelmének és elsősorban Sir Basil Zaharoffnak mérhetetlen vagyonáról, a konjunkturakutató intézetek jelentéseiben hiába keresnek, úgy sem találunk meg azt a részt, amely a fegyveriparban mutakozó munkanélküliségről számol be, a tőzsdei jelentésekben viszont — néhány nap jelentésének összehasonlítása után — megállapíthatjuk, hogy ha valamilyen értékpapír árfolyamában jelentős emelkedés mutatkozik, az kétségen kívül fegyveripari papír.

Mindezek után szinte érthetetlen az a hír, hogy Mexikóban a fegyver- és lőszergyárak elbocsátották munkásaik egy részét, de talán még ennél is érthetlenebb az a rendelet, hogy Cardenas elnök rendeletére a régi ágyukat és a többi használhatatlan hadieszközt nem a fegyvergyárakba szállítják és új ágyuk öntésére használják fel, hanem ezeket egybeolvasztják és tízezer ekét készítenek belőlük. Ezeket az ekéket ingyen osztják szét az inséges lakosság között, egyben pedig az ekék gyártásával foglalkozást adnak a lőszergyárak elbocsátott munkásainak.

Különös felfogás. Különös számáadás. Világszerte a fegyveripar fellendüléséről beszélnek és a mezőgazdaság válságáról terjesztenek híreket.

És ilyen konjunkturában akadnak emberek, akik nem a nagyobb nyereséget választják, hanem egy ilyen vesződő üzletágba, a mezőgazdaságba ölik a pénzüket?

Szokatlan jelenség. Vagy talán nekik lenne igazuk, akik azt vallják, hogy mellékes a részvények emelkedése, mellékes a mérlegekben kimutatott nyereség, sőt mellékes az ágyuk minősége is. Hisznek abban a régi, ósdi és az évezredek oszromát szilárdan álló törvényben, hogy gazdagság és élet, igazi — életet az életből és nem a halálból teremtő — haszon az ekevas nyomán földből fakad. És mikor választaniuk kell az ágyu és az ekevas között — egy különös gazdaságpolitikai elv sugallatára — ők az ekét választják. (m.)

= A fontsterline esésére számítanak a világpiacokon. Londonból jelentik: A londoni értéktőzsdén már napok óta megszűnt az élénkség a rendes üzletfelek távolmaradnak, mert várakozó álláspontot foglalnak el az Olaszországgal szemben elrendelt szankciók végrehajtásáig. Más forrásból származó jelentés szerint az Angliában teaurált óriási heverő tőkék megmozdultak a különböző árucikkek áremelkedésének hírére. Ugyanis hosszú ideig olcsóság volt Angliában, a hol csak kis jövendőségi kereskedelmi lehetőségek kínálkoztak és ezért rengeteg pénzt tartottak felhasználatlanul a nagytőkések. Most elérkezett az ideje annak, hogy a tőkét ki lehet kamatoztatni és a teaurálás megszűnt. De mivel így hatalmas tőkék kezdtek meg új körforgásukat, sokan a font árfolyam esésére számítanak úgy a belföldön, mint a világpiacokon. A kormány a két milliárd fontsterling hadfelszerelési belföldi kölcsönrel együtt gazdasági újjáépítési kölcsönt is bocsát ki és a két belföldi kölcsönnek ez lesz a címe: Nemzetvédelmi és Gazdasági terjeszkedési kölcsön.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.
„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.
„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

Erdekesebb olvasmány, mint a legizgalmasabb detektivregény!

Halász Sándor

könyve

ABESSZINIA

A VILAGPOLITIKA ÜTKÖZŐPONTJÁBAN

Napjaink fordulatos világeseményeit csak az értheti meg igazán, aki elolvassa ezt a nagyon aktuális könyvet. — Rengeteg statisztikai adatot és három térképmellékletet tartalmaz. 256 oldal — Ára 15 lej (póstián 18 lei) — Kapható mindenütt! 5817

Az Egyesült-Államok kormánya világkonferenciát hív össze a nemzetek közötti gazdasági béke helyreállítására

Hivatalos jelentés számol be az alábbi nagyszabású eseményről: Hull Cordell az észak-amerikai kormány külügyminisztere hatalmas beszédet mondott Washingtonban a parlamentben és szónoklatát az összes számottevő európai államok rádiói is közvetítették. Az észak-amerikai államok külügyminisztere ezeket mondta:

— A véres háború, amely a régi világ eszköze, semmiképpen se alkalmas arra, hogy az évek óta tartó gazdasági világválságot megoldja. Ezért most az utolsó órában arra kérem a világ minden komoly államát: állítsák vissza a nemzetközi kereskedelem szabadságát és a valutákat fokozatosan stabilizálják egy nemzetközi egyezményrel éppúgy, mint az a világháború előtt hosszú időn keresztül fennállott. Arányosan kell felosztani az országok között a nyersanyagokat, úgyhogy minden állam megfelelő mennyiségű nyersanyagot kapjon. A nagy elzárkózás és a gazdasági válság idézte elő a mai háborús hangulatot. Mivel majdnem teljesen megszűnt a nemzetközi kereskedelem, a különböző népekbe nem volt nehéz bele plántálni a háború mérges jelszavait, mert azt hiszik, hogy csak a háború szüntetheti meg a mai kereskedelmi és pénzügyi válságot. Ez tévedés, mert egy háború sok új óriási háborút szül és még a mainál is rettenetesebb helyzetet teremt. A külügyminiszter békebeszédével a legnagyobb napilapok rokonszenvesen foglalkoznak és azt is közlik, hogy Északamerika kormánya konferenciára hívja össze a világ legnagyobb államait a gazdasági béke sürgős megteremtése céljából.

— NEMCSAK A SZÜRETI EREDMÉNYT, HANEM A MEGMARADT BORKÉSZLETEKET IS BE KELL JELENTENI. A szeszmonopol törvény 115—120 paragrafusai előírják, hogy a szüret befejezésétől számított 15 napon belül a községében be kell jelenteni a szüreti eredményt, valamint a múlt évről visszamaradt bormennyiséget is, mert 2000-től 20.000 leig büntetik őket és még a borfogyasztást adó kétszeresét is fizetik, amikor az italt a pincéből elszállítják. Mindenki saját érdekében teszi tehát, ha teljesíti a törvény és a most kiadott miniszteri rendelet utasításait. Tájékoztatásul közöljük még, hogy az aradi szeszmonopol hivatalban mintegy háromezer szeszkihágási ügy elintézésén dolgoznak. A büntetések 500 leitől 5000 leig terjednek és az összes ügyekben Bucarestben hozták meg az ítéleteket, nem úgy mint ezelőtt, amikor a vidéki szeszmonopol hivatalok is hozhattak határozatokat.

— A pénzügyigazgatóság figyelmeztetése a retur-árak utáni forgalmi adóról. Az aradi pénzügyigazgatóság illetékes ellenőrzési ügyosztálya lapunk utján figyelmezteti a forgalmazókat a fizetésre kötelezett cégeket, hogy ezután tilos a forgalmi adókból önkényileg levonni a retur-árak forgalmi adóját. Az adófizetésre kötelezett cég jelentse be a pénzügyigazgatóságon, ha retur-árja van és amennyiben az ellenőr hivatalosan konstatálja, hogy tényleg retur-áruról van szó, úgy annak forgalmiadóját betudják a legközelebb befizetendő forgalmi adóba. Ezzel ellenkező forgalmiadó befizetést a törvény nem ismer és a felek büntetésnek teszik ki magukat, ha a retur-ár forgalmiadóját előzetes hivatalos megállapítás nélkül vonják le.

— AZ ARADI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGON MA KEZDŐDTEK MEG ÚJBÓL AZ ADÓFELLEBBEZÉSI TÁRGYALÁSOK. A nyár folyamán véget ért adófellebbezési bizottsági tárgyalások ma újból megkezdődtek az aradi pénzügyigazgatóságon. Ez alkalommal csak hét napig működik a bizottság, amely leginkább vidéki elmaradt adóügyeket intéz el, mert ezeket helyszíni szemlékkel, vagy különböző okiratok beszerzésével kellett kipótolni. A bizottság most is ugyanazon tagokból áll.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

BUDAPESTRE

Igazolványok a

50%-os vasuti kedvezmény október 15. és 31. között.

WAGONS-LITS//COOK Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

A bosszuálló feleség elrabolta férje szerelmesét

Feltűnéstkeltő bűnügy Mödlingben

Feltűnéstkeltő bűnügy tartja izgalomban Mödling lakosságát. A brooklyn-i John Gruberth cukorgyárosnak villája van Mödlingben, amelyben jelenleg 36 éves felesége lakik nyolc- és hatéves gyermekeivel. Mivel Gruberth-et üzletei Amerikához kötik, felesége pedig állandóan Ausztriában tartózkodik, a házastársak között elhidegülés állott be. Gruberth el akart válni feleségétől és a 18 esztendő Podlipnik Ernát akarta elvenni, aki egy stájerországi háztulajdonos leánya.

Amikor Gruberthné értesült férje szándékáról, elhatározta, hogy a házasságot minden eszközzel megakadályozza. Tervének megnyerte Adolf Olle soffört és Johann Schöglbauer nevű egyént. Ezekkel együtt autón Pölsbe utazott, ahol Podlipnik Erna tartózkodott. Azzal az ürüggyel, hogy John Gruberth fivérért szerencsétlenség érte, délután három órakor kicsalták a leányt a házból. Amikor az autó Podlipnikék házához néhány uccányt távolságra ért, Gruberthné is beszállt a kocsiba. Rátámadt a meglepett fiatal leányra, akit alaposan megmotoszott. Közben Olle a leányra szegezte revolverét és megfenyegette az urileányt, hogy abban az esetben, ha segítségért mer kiáltani, azonnal lelövi. Gruberthné levette Podlipnik Erna ujjáról azt a briliánsgyűrűt, amelyet a leány John Gruberth-től ajándékba kapott.

Amikor az autó Mödlingbe megérkezett, a fiatal leányt Olle lakására vitték és három

órán át itt tartották. Közben a kertészt és a szobaleányt, akik a Gruberth-villában voltak alkalmazásban, eltávolították és két olyan embert vettek fel, akiket Gruberthné már régebben ismert és akikben inkább megbizott.

A leányt ezután a Gruberth-villába szállították, ahol nemcsak fogvatartották, de kényszerítették, hogy orgiákon is résztvegyen. Egyszer teljesen leitatották, levetkőztették, a fürdőkádba helyezték és Gruberthné felváltva eresztett rá forró és hideg vizet. Ennél a jelenetnél jelen volt a villa több lakója is.

A rendőrségi vizsgálat a bűnügyről még számos érdekes részletet állapított meg. Megállapítást nyert, hogy Gruberthné mellett aktív szerepet tulajdonképpen még Olle soffört vállalt az ügyben. Olle ugyanis, aki a házadójának érezte magát, saját belátása szerint járt el. Olyan nagy befolyást gyakorolt Gruberthnére, hogy ez végül is írásban kötelezte magát arra, hogy birtokának egy részét végrendeletében ő reá hagyja. A szerződés értelmében ez az ígért akkor is érvényes, ha közben Olle és Gruberthné között nézeteltérések támadnának.

Amikor John Gruberth Mödlingbe visszatért, értesült arról, hogy felesége elrabolta menyasszonyát. Közben azonban az ügyvel kapcsolatban névtelen feljelentés érkezett a rendőrségre, úgy hogy még mielőtt Gruberth feleségét felkereshette volna, a rendőrség úgy Gruberthné, mint Olle-t letartóztatta.

Másfélévi börtönt kapott

egy siriai asszony, mert halálra verte tolvaját

A bíróság súlyosbító körülménynek vette azt a kegyetlenséget, amellyel verte az áldozatot

Az elmúlt év decemberében történt, hogy özv. Cherechean Gheorghené siriai asszony éjszaka tetten érte Fluera Dumitru községbeli lakost, aki betört házána istállójába és onnan lószerszámokat akart lopni. Lármat ütött, mire előkerültek a szomszédok, akik leteperték a menekülni akaró tolvajt. Az özvegy dühében felkapott egy láncot és a körülbelül hatvanesztendő öregembert addig ütötte, míg eszméletét veszítette. Fluera még aznap éjszaka behalt sérüléseibe, az özvegy-asszony ellen pedig emberölés büntette címén vádat emeltek. A tárgyalás folyamán a védelem arra hivatkozott, hogy Fluera mások is ütötték, az összegyűlt lakosok szintén bántalmazták és nem nyert beigazolást, hogy éppen az özvegy okozta volna a halálos sérüléseket. A kihallgatott tanúk ellenben azt vallották, hogy özvegy Cherecheanné ütötte láncsal Fluera. Maga a vádlott asszony beismerte, hogy többször megütötte felháborodásában a rajtakapott tolvajt, amiért tőle, a szegény asszonytól lopni akart.

A perbeszéd után a törvényszék megváltoztatta a minősítést, amennyiben emberölés helyett halált okozó súlyos testi sértés büntetésben mondta ki bűnösnek özv. Cherecheannét, akit másfél évi börtönre ítél. Súlyosbító körülménynek vette a bíróság — az ítélet indokolása szerint — azt a bestiális kegyetlenséget, amellyel Fluera ütötte a vád-

lott asszony, enyhítő körülménynek viszont az asszony felháborodását az ellen, aki vagyonában meg akarta károsítani. A bíróság megállapította, hogy Cherecheanné nem akart ölni, viszont a védelem nem bizonyította be, hogy mások ütése okozták a halált. Az elítélt felbbezést jelentett be.

Nagy vihar

a devizacsalási bűnpör tárgyalásán

Bűnügyi vizsgálat indul meg egy vizsgálóbíró ellen tett vallomás miatt

Bucarestből jelentik: Ma folytatták a 25 millió devizacsalás ügyének főtárgyalását. Folytatták Vasilescu kihallgatását, majd Nacht, Calatorescu és Linzenmayer tettek vallomást. Nacht ismertette a devizacsalás ügyét, majd kijelenti, hogy Treinescu vizsgálóbíró arra kényszerítette, hogy hamis vallomást tegyen, így hogy Tony Ilescunak pénzt adott. Calatorescu ezredes kijelenti, hogy Treinescu vizsgálóbíró megverte, mert nem akart úgy vallani, ahogyan azt a vizsgálóbíró kívánta. A kijelentés körül nagy vihar és éles vita keletkezett, majd a törvényszék elhatározta, hogy Nacht és Calatorescu vallomását átteszi az ügyésznek, a bűnügyi vizsgálat megindítása céljából. A volt rendőrvesztor egyébként kijelentette, hogy csupán a tolmács szerepét játszotta Vasilescu és a belgák között, munkájáért nem kapott pénzt.

Szeplős, pattanásos,

/ májtoltos, mítesseres arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

SPORT KÖZLÖNY

A szövetségi botrány kulisszatitkaiból

Csufos kudarc érte dr. Eladescu, aki robbantani akarta a szövetséget

Kedden este a labdarúgószövetség helyisége olyan volt, mint a megzavart hangyaboly. Minden jel arra mutatott, hogy a labdarúgószövetség sok vihart átélt vezetősége olyan akadály elé érkezett, amelyet maga is túl nehéznek talál és amelyen talán nem segítheti át közismert ravaszsága. Ezen is átsegitette...

Mint ismeretes, minden baj abból származott, hogy Eladescu, aki a szövetség vezetését magához szerette volna kaparintani, újabban a szövetség vagyonekezelését bírálta és ezen a ponton akart döntő rohamot intézni a jelenlegi rendszer ellen. A Venus kitűnő elnöke meg is jelent Tilea Viorel dr. volt államtitkárnál, a labdarúgószövetség elnökénél, akitől engedélyt kért, hogy az elszámolásba beletekintsen. Tilea dr., aki Eladescu ügyvéd terveiről mitsem tudott, gyamutlanul meg is adta az engedélyt és utána nyugodtan elutazott a fővárosból. Eladescu ügyvéd az elnöki engedéllyel megjelent Luchide Octav szövetségi főtitkárnál, akinek felmutatta az engedélyt és bele akart tekinteni az 1933-34. évi elszámolásba. Tilea dr. előtt ugyanis nem árulta el, hogy ő nem a jelenlegi, még le nem zárt elszámolásokra kíváncsi, hanem az 1933-34. évre, mert ott sejtett támadási felületet a jelenlegi rendszer emberei ellen. Luchide kijelentette a Venus elnökének, hogy az 1933-34-es elszámolást nem adhatja át neki, annál is inkább nem, mert ezt az elszámolást a főszövetség, az UFSR már felülvizsgálta és rendben levőnek találta, itt tehát, Eladescu nem ellenőrizhet.

Eladescu a visszautasítás után először a Biroul Federal-hoz fordult, amelynek ülése szintén elutasította kívánságát és ugyancsak hivatkozott arra, hogy az elszámolást a szövetség helyben hagyta, ahhoz tehát nem lehet hozzányulni. Eladescu elnök ekkor cselhez folyamodott és a visszaérkező Tilea dr. elnököt úgy értesítette, hogy Luchide Octav egyszerűen nem tett eleget a Tilea dr. által aláírt levélnek. Erre Tilea dr. is megharagudott és elhatározta, hogy az UFSR időközben összehívott gyűlésén elteszi láb alól a labdarúgószövetség vezetését. Eladescu ekkor már győztesnek képzelte magát, sőt össze is állította azt az ideiglenes bizottságot, amelyet az UFSR-nek kellett volna kiküldenie a labdarúgószövetség élére. Ennek az ideiglenes bizottságnak elnöke természetesen maga Eladescu ügyvéd lett volna, főtitkára Economu Virgil, tagjai pedig Savulescu őrnagy, Dumitrescu kapitány és Chiriceanu, a bucaresti-i kerület elnöke.

Egyet azonban számításon kívül hagyott Eladescu: közben Luchide is tanácskozott Tileával és felvilágosította az elnököt, hogy csupán Eladescu rosszindulatú cselvetéséről volt szó. Így azután megszületett az a határozat, amely korántsem elégti ki Eladescu: a labdarúgószövetség ügyeinek átvizsgálására ugyanis az UFSR saját kebeléből bizottságot küldött ki. Most már tudni kell azt is, hogy ez a bizottság nem dezavualhatja magát a fő-

szövetséget s nem találhatja helytelennek azt az elszámolást, amit a főszövetség egyszer már jóvá hagyott.

Ebből látható tehát, hogy Eladescu és hívei újabb teljes vereséget szenvedtek abban a harcban, amelyet megtevéstésére alkalmas jelzőszavak mellett folytatnak.

Továbbra is a Titanus és az Astra állnak az élen

Az ifjúsági bajnokság két csoportjában az utóbbi forduló után lényeges változás nem adódott. A vezetőhelyen továbbra is a Titanus és az Astra állnak. A két csoport táblázatát alább adjuk, azon megjegyzéssel, hogy az Unirea-Fortuna mérkőzés, amely 5:0 arányban végződött az Unirea javára, de óvás alatt áll, nem szerepel a táblázatban:

A) csoport:

1. Titanus	4	4	—	21	1	8
2. AMEFA	3	3	—	14	3	6
3. SGA	4	3	—	14	5	6
4. Tricolor	4	2	—	21	12	4
5. Transylvania	3	2	—	1	2	5
6. Hakoah	5	1	1	3	14	18
7. Banatul	4	1	1	2	2	10
8. Soimi-CFR R. A.	3	—	—	3	0	0
9. Juventus	4	—	—	4	3	27

B) csoport:

1. Astra	6	5	—	1	23	10	19
2. Gloria	4	3	1	—	16	4	7
3. CAA	5	3	1	1	13	7	7
4. Crisana	5	2	2	1	9	5	6
5. Unirea	4	1	3	—	9	7	5
6. Sparta	4	1	—	3	15	14	2
7. Intelegerea	4	—	2	2	7	11	2
8. Olimpia-PTT	5	—	1	4	7	22	1
9. Fortuna	3	—	—	3	1	20	—

Tréningmérkőzésen győzött

a Gloria az Olimpia PTT felett

Gloria-Olimpia-PTT 3:0 (1:0)

A Gloria-pályán játszott a két csapat barátságos tréningjellegű mérkőzést, amelyre a két együttes a következő összetételben állt fel:

Gloria: Theimler—Varjasy, Volentir—Lupas, Weichert, Pecican—Igna, Rohan, Barbu, Dobra, Mercea. — Olimpia-PTT: Bugar II.—Bugar I., Gavris—Egedi, Budai, Igrisan—Molnár, Marksteiner, Mihók, Parjol, Lepis.

Élénk irammal kezdődik a játék és már a 4. percben Barbu megszerzi a féldíó egyetlen gólját, amely után változatos játék alakul ki és mindkét kapunál akadnak gólhelyzetek. Szünet után Igna jó beadásából Dobra remek fejessel már a 2. percben hálóba küldi a labdát, a 34. percben pedig Rohan passzából újból Dobra eredményes. A meccs utolsó negyedórát majdnem teljes sötétségben játszódtat le.

A mérkőzés után összeállították a Gloria csapatát, amely teljesen azonos a mérkőzésen szerepelt együttesel. A Gloria pénteken utazik le a fővárosba és vasárnap mérkőzik a Juventus-sal.

Pénteken tart nagy tréninget az AMEFA

A Chinézul ellen készülő AMEFA pénteken délután nagy tréninget tart Kertész Gyula edző vezetésével. A munkáscsapat összeállítását a pénteki tréning után hozzák nyilvánosságra. A Chinézul-AMEFA meccs előtt érdekes kerületi bajnoki meccset bonyolítanak le, az SGA mérkőzik a Hakoahval és a két jóképességű csapat találkozása is élvezetes sportot ígér.



Orvosi tanács!
Ne legénykedj „OLLA” nélkül, nevégy utánzatokat!

1164

O A magyar bajnokság vasárnapi műsora a következő: Hungária—Bocskai, Ujpest—Szeged, Ferencváros—Attila, Kispest—III. ker., Soroksár—Budafok, Phöbus—Budai „H”. Törekvés—SBTC.

O A Doberty Club tenniszversenyének elődöntőjében Schmidt 6:1, 6:2, 6:3 arányban győzött Poulieff, Hamburger 6:0, 6:4, 1:6, 6:3 arányban Pusztay ellen.

O Súlyemelők Európabajnoksága. November 9-én és 10-én rendezik meg a súlyemelő Európabajnokságokat Párisban.

O Franciaország—Anglia 11:4. A Londonban lebonyolított klubközi tenniszversenyen a franciák biztosan győztek az angolok felett.

Felmentették

a „Discom” aradi pénztárosát,

akít a hiányos pénzeszacskó miatt jelentettek fel

Orezeanu Rudolf, a Discom pénztárosa állott ma vádlottként az aradi törvényszék előtt. Az ügy előzményeihez tartozik, hogy ez év februárjában az aradmegyei Rostoci község ezer leji értékű, huszleiest tartalmazó zacskóságban, iskolaépítés céljaira. Az egyik 20 ezer leji értékű, huszleiest tartalmazó zacskóban, amelyen a Discom jelzése szerepelt, 1500 leji hiányt állapítottak meg. Ismeretlen tettes ellen tett feljelentést Barba Ignatie rostoci-i tanító, aki a pénzt felvette és aki illy módon felelőssé vált a hiányért s az ügyészség a Discom pénztárosa ellen emelt vádat. A védelem arra hivatkozott, hogy külföldi cédulát aplikálnak a pénzeszacskókra, megjelölik rajta a zacskó súlyát és mielőtt valaki átveszi a pénzt, illetve felbontja a zsákocskát, le kell mérnie és megállapítani, egyezik-e a súly. Ha nem, úgy nyomban vissza kell vinni a lezárt zacskót, csak abban az esetben vállal felelősséget a Discom a pénzért. A felbontott zacskó tartalmáért azonban nem vállalhat felelősséget a vállalat. A bíróság a tanúk kihallgatása után felmentette a pénztárost, azzal az indoklással, hogy semmi sem bizonyítja, hogy ő tett volna kevesebb ércpénzt a zsákocskába, vagy, hogy egyáltalában tudott volna a hiányról. Az ítélet jogerős.

A HAMBURG-AMERIKA LINE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

Észak-Amerika, Kanada, Középamerika
(Columbia, Venezuela)
CUBA, MEXICO, DÉLAMERIKA, AFRIKA-ba.

Csakis elsőrendű hajók, kitűnő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékeltébb áron.

Olosó tanulmányi utazások Amerikába beutazás bármikor.

Kérjen információt és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
től, Timisoara, Str. Mery 1. és

Künstler A.

Vizum- és utazási irodától, 461

Arad, Buiev. Regina Maria No. 24.

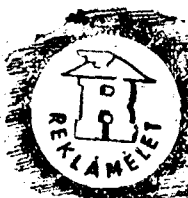
Telefon 86.

Rossz az üzlet?

ujjaid!

hogyan jár a:

REKLAMÉLET



A REKLAMÉLET az egyetlen magyar reklámszaklap.
Előfizetési ár: egy évre 400 lei, fél évre 220 lei.
Kiadóhivatal: Budapest, V. Lipót-körút 9.

Az Aradi Közlöny téli menetrend-táblázata

Érkezés Aradra:

Timisoaráról személy	1.22
Bucurestiből gyors	3.19
Bucurestiből gyors	5.24
Teiusról személy	6.12
Oradeáról személy	6.13
Otlacáról motor	6.43
Decebalról személy	6.50
Timisoaráról személy	6.51
Pecicáról személy	6.52
Bradról személy	7.05
Bucurestiből rapid	7.09
Nerauról személy	7.14
Pecicáról személy	8.04
Decebalról személy	8.50
Timisoaráról személy	9.19
Oradeáról személy	10.41
Simeriáról személy	12.20
Decebalról személy	12.31
Bradról személy	12.54
Battonyáról személy	13.06
Timisoaráról személy	13.33
Simeriáról gyors	13.45
Pecicáról személy	15.26
Budapestről gyors	15.37
Cermeiről személy	15.50
Oradeáról személy	16.10
Lőkősházáról személy	18.11
Zánról személy	19.38
Bradról személy	20.06
Battonyáról személy	20.10
Timisoaráról személy	20.18
Nerauról személy	20.30
Pecicáról személy	21.50
Teiusról személy	23.00
Timisoaráról személy	23.15
Oradeáról személy	23.26
Budapestről rapid	23.34

Indulás Aradról:

Oradeára személy	2.36
Bucurestibe gyors	3.21
Bucurestibe gyors	5.26
Pecicára személy	5.30
Timisoarára személy	6.28
Pecicára személy	6.55
Neraura személy	7.15
Budapestre rapid	7.17
Teiusra személy	7.20
Oradeára személy	7.23
Decebalra személy	7.29
Bradra személy	7.43
Timisoarara személy	8.10
Decebalra személy	9.50
Cermeire személy	10.00
Battonyára személy	10.25
Timisoarara személy	10.53
Zámra személy	11.58
Bradra személy	13.15
Decebalra személy	13.40
Oradeára személy	13.48
Pecicára személy	14.10
Budapestre gyors	15.02
Teiusra személy	15.40
Timisoarara személy	16.25
Bucurestibe gyors	16.30
Neraura személy	16.40
Bradra személy	17.30
Pecicára személy	18.45
Decebalra személy	18.50
Olacara személy	18.54
Battonyára személy	20.25
Timisoarara személy	20.40
Teiusra személy	21.15
Oradeára személy	21.20
Bucurestibe rapid	23.42
Timisoarara személy	23.53

KÖNYVEK

Sax Rohmer: A nevető gyilkos. A detektívregények aszfaltos, benzinszagú, világvárosi zaju világából Sax Rohmer regénye az olvasót a tenger romantikájához viszi. A liktető érdekességű exotikus regény az Atheneum népszerű detektívregény sorozatában jelent meg, Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepapenál, Cluj. Kérje az Atheneum-sorozat teljes jegyzékét.

Miképp fedezte fel az ember önmagát? Kis anthropologia, Bartucz Lajos egyetemi tanár ezen cím alatt, rendkívül érdekesítő és amellett igen tanulságos könyvet írt a Magyar Szemle Kincsestárában. A kiadó könyvfiatve 27 lei, egészvászonkötésben 40 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepapenál, Cluj. Kérje a Magyar Szemle Kincsestára teljes jegyzékét.

Lázás napjaink aktuális könyve. Ami ma körülöttünk történik, holnap már közvetlenül benünket is érinthet. Ahhoz, hogy tisztán lássunk, hogy el tudjunk igazodni a zürzavaros események tömkelegében, hogy véleményünk alkothassunk és állást foglalhassunk, ismernünk kell Abessziniát, amely egyike a világ legtitokzatosabb országainak. A világpolitika legújabb eseményeit csak az ért meg, aki behatol ennek az országnak csodálatos titkaiba, megismeri történelmét, természetes adottságait, társadalmi és politikai berendezkedettségét. Ugyanakkor meg kell ismernie a nemzetközi diplomácia ama boszorkányműveit is, amely a most kirobbant véres háború főttét már évtizedek óta kotyvasztja. Mindezzel tisztába jön, ha elolvassa Halász Sándor „Abessziniát a világpolitika ütközőpontjában” című könyvét. A könyv izléses kiállításban, 256 oldal terjedelemben, három képpel jelent meg és az ára mindössze 15 lei. Minden könyvkereskedésben és újságárúsnál kapható.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

telef.

J. KREBSZ

Őszi és téli ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít. —
Telep: Bul. Rea. Ferd. 51 — Üzlet: Str. Eminescu 1

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** szó 2 lei. szó

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — Telef.: 151

LEVELEZÉS.

KIAHIVATALAINKBA a következő jelekkel érkeztek, melynek sürgős átvevését kérjük a kiadóhivatalban: „Fáj az élet”, „Szerény”, „Antixariu”, „Maya”, „Kellemes órák”, „Deutsches rra ein”, „Október”, „Aktív”, „B.”, „Niseb) tökével”, „megpróbálok”, „Discretio”, „Urlasszony”, „150.000”, „Idealista”, „Főtéri textilüzlet”.

„SZEP-OTTHON” jellegre levél ment a kiadóba, kérem átvenni. 5872

„Találkozás megjelölésével” jellegre és „L'amour” jellegre levél van. kérem átvenni.

HÁZASSÁG.

Egyedül álló 57 éves özvegyember vagyok, Aradon van üzletem, megérett feleséget keresek némi hozománnyal. — Leveleket „Pontos cím” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 5871

ALKALMAZÁS.

KERESÜNK azonnali belépésre román 20-30 éves, intelligens, jómérgelensű, garanciaképes férfit vidéki autóbusszokhoz kalauznak, ki magyarul is beszél. Jelentkezni: I. Mera & Co. autóbussz vállalatnál. 5889

Suche Kinderfräulein mit guten Zeugnissen. Gröz, Timisoara I. Bulevardul Regele Ferdinand 8., II. 3.

ALKALMAZOK fatelephoz 16-18 éves megbízható, szolid gyatornokot, vagy szakmabeli elárulói út. Calea A. Vlaicu 185. 5875

INTELLIGENS urileány román, magyar, német nyelvtudással, üzletbe vagy cukrászdába állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5874

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TISZTA MOSOTI RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 100

Porszivó gép (prima), keleti perzsa szonyeges és egy rövid zongora megvásárlásból sürgősen eladó. Comissio, Dacia kávéház mellett.

LAKÁS.

MODERN 4 szobás lakás kiadó 1985. november hó 1-től, Bulevardul Carol 55., I. emelet. 5843

ELEGANSAN butorozott szoba fürdőszoba használattal, kiadó. Cím a kiadóhivatalban n. 5870

Három-négyszobás lakást, lehetőleg magánháznál november 1-re keresek.

Ajánlatok: Hotel Central, I. em., 18. 5896

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, OKTÓBER 18

Bucuresti. 13: Lemezek 18: Rádiózenekar. Boieldieu: A bagdadi kalifa. nyitány Niemann: Az utolsó vacsora Morena: Perzsa szvit. Bortkiewicz: Ezer-egyél. Dvorzsák: Huncut a paraszt. nyitány Korngold: Sok hűhő semmiért Lion: Humoros felvonulás Levin: Humoreszkek. Bortkiewicz: A háromfiúdarban Dvorzsák: Humoreszkek. 20: Hírek 20.15: Kamarazene. 20.35: Közvetítés az operaházból 23.45: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna Hanglemezek 11.20: „Időszerű apróságok.” (Felolvasás) 11.45: „Ifjusági közlemények.” (Felolvasás) 13: Déli harangszó. 13.05: Halász-Fischer Annie nezedül. Fekete Pál énekel (zongorakísérettel) 14.30: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara 15.40: Hírek 17.10: A rádió diákfőléőrája 18: Sidney Carton előadása. 18.30: Sándor Márta énekel (zongorakísérettel) 19: Sportközlemények. 19.20: Illiczky László jazz-zenekarának műsora 20: „Magyar biedermeier festők” 20.30: Szimfónikus Zenekar. 21: „Romeo és Julia” Shakespeare tragédiája 22.20: Hírek 22.40: Cigányzenekar. Közben 23.10: Időjárásjelentés 23.30: Bolgár hangverseny 0.10: A Mándits-jazz-zenekar műsora. Kalmár Pál ének-számaival — Budapest II. 19.25-19.50: „Édes anyanyelvünk.” Halász Gyula előadása. 19.55-20.20: Hanglemezek. 20.25-20.50 Jókai Tibor dr előadása 21.05-21.55: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara — Bécs. 8.25: Könnyű lemezek. 10.10: Hírek Arak 13: Könnyű zene. 15: Chopin: E-moll zongoraverseny lemezen 16.20: Régi népballadák 17.05: Lemezek 20.20: Rádiózenekar a Gaudriot-jazzal 0.25: Osztrák népzene lemezek — Berlin 7.10: Torna. 7.30: Königsberg. 20: Breslau 21.15: Breslau. 22: Rádióének. és zenekar Rückert: Szvit Siegel: A remete Wetz: Hyperion. 23.30: Romantikusok és naturalisták. 20: Stuttgart — Belgrad 19: Jazz. 20: Lemezek. 21: Zágráb 22.30: Népdalok. 23.30: Lemezek — Kassa 11.05: Lemez. 12: Lemez. 13.35: Rádiózenekar. 14.45: Lemezek. 18.10: Prága.18.50: Magyar műsor 21.35: Zoubek K hege-

dül — Milano. 18.05: Malatesta szalonzenekar 19.45: Lemezek. 21.50: D'Andra A gyermekkép, színmű. 23: Kamarazene.

SZOMBAT, OKTÓBER 19.

Bucuresti. 13: Rádiózenekar 14.15: Hírek. 14.30: Rádiózenekar 18: Katonazene. 20: Hírek. 20.15: Új lemezek. 20.45: Felolvasás 21: Jazz. 22.30: Hírek 22.45: Vendéglői zene. 23.45: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 10.45: Hírek. 11: Az Egészségügyi kiállítás megnyitójának közvetítése. 13: Déli harangszó. 14-15.30: Lakatos Flóris és cigányzenekara 17.10: Barsányi Gizi meséi. 17.45: Hírek. 18: „Mit üzen a rádió”. 18.30: Paul Tibor klarinétosok. 18.50: „Rákóczi” Szathmáry István előadása. 19.20: Hanglemezek. 20.25: Szász Ilja csevegése. 20.55: Szalonzenekar. 22.10: Az Operaház előadásának közvetítése: A „Farsangi lakodalom”. vigopera II felvonása. Szövegét írta Vajda Ernő Zenejét szerezte Poldini Ede. 24: Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora, Szentiványi Zoltán ének-számaival. — Budapest II 18-18.25: és 18.55-19.25 Hanglemezek. 19.25-19.55: Mezőgazdasági felőra 20-20.25: „Goethe mint természettudós.” 20.55: A „Farsangi lakodalom” előadásának közvetítése. 21-0.20-ig: A „Farsangi lakodalom” előadását a Párisi P. T. T. Rádióállomás is átveszi. — Bécs. 8.25: Lemezek. 13: Híres emberek operákat játszanak lemezek. 15: Schumann: IV. szimfónia lemezek. 18.30: A 3 gyalogezred zenekara. Hammerschmidt: Strauss János: Cagliostro Bécsben, háromfelvonásos operett 23.55: Hírek. 0.10: Kaufmann-jazz. — Belgrad. 17.20: Jazz. 19.30: Lemezek 20: Lemezek. 21: Népdalok. 23.20: Vendéglői zene 24: Lemezek. — Prága. 8.30: Könnyű zene. 13.35: Rádiózenekar. 14.40: Lemez. 18.15: Lemezek. 18.40: Hangjáték 20.50: Hősi dalok. — Pozsony. 13: Lemezek. 13.25: Prága. 13.35: Brno. 18.25: Lemez. 18.40: Magyar műsor. 19.40: Lemez. 21.40: Tarka est. — Deutschland-sender. 7. Hangjáték. Korál. Torna. 7.30: Vidám zene. 19.45: Mozorgona. 21.10: A legjobb vidám rövid jelenetek a rádió pályázatára beérkezett művekből, közben könnyű zene.